

SİVİL, MEMUR, DİN ADAMI DİNLEMEDİLER
**YÜZLERCE KİŞİYİ
KATLETTİLER**

VATAN
EMEK
NAMUS

Aydınlık
KURULUŞ: 1921
23 ARALIK 2019, PAZARTESİ
2.5 TL

2014 KUNMING
Kaynak: CGTN

Saldırılarda eli
kılıçlı, çarşafı
seriatçılar başı
çekiyor.

2014 URUMÇİ
Kaynak: Milliyet

2014 URUMÇİ
Kaynak: Ensonhaber

MESELE UYGUR DEĞİL EĞİTİM MERKEZLERİ TERÖRÜ BİTİRDİ

Çin, Sinciang Uygur Özerk Bölgesi'nde bölücü ve gerici teröre karşı yıllardır mücadele ediyor. ABD destekli bölücülerin 1990-2018 yılları arasında düzenlediği terör saldırılarında yüzlerce kişi hayatını kaybetti. Çin teröre ve aşırılıkçılığa karşı kurduğu eğitim merkezleriyle büyük başarı sağladı. Son üç yılda sadece bir tane terör eylemi yaşandı

İŞTE O EYLEMLER:

5 TEMMUZ 2009:

Çok sayıda terörist Urumçi'de sivilere, hükümet binalarına, kamu görevlilerine, mağazalara ve toplu taşıma araçlarına saldırdı. 197 kişinin hayatını kaybettiği saldırılarda 1.700'den fazla kişi de yaralandı.

1 MART 2014:

8 terörist Kunming Tren İstasyonu Meydanı ve bilet lobisinde yolculara saldırdı, 31 kişi öldü, 141 kişi yaralandı.

28 TEMMUZ 2014:

Bıçak ve balta taşıyan teröristler, Kaşgar ili, Ailiksihu kasabası, Shache idaresi binasına ve polis karakoluna saldırdı. Yoldan geçen araçlar ateşe verildi. 37 kişinin öldüğü saldırıda 13 kişi yaralandı. 31 araç kullanılamaz hale geldi.

30 TEMMUZ 2014:

Sinciang İslam Derneği Başkan Yardımcısı ve İdgah Caminin imamı 74 yaşındaki Kıdemli Molla Juma Tayier, sabah namazından sonra eve giderken, 3 terörist tarafından vahşice katledildi.

21 EYLÜL 2014:

Bayingol Moğol Özerk Bölgesi'nde bulunan Yangksia kasabasında yapılan bombalı saldırıda 10 kişi yaşamını yitirdi, 54 kişi yaralandı.

24 HAZİRAN 2015:

Kaşgar'a bağlı Tahtakuruk'ta bir trafik kontrol noktasında polise saldıran teröristler 18 kişi öldürdü.

18 EYLÜL 2015:

Teröristler Aksu ili Baicheng kasabasında kömür madenine saldırarak aralarında polislerin ve işçilerin olduğu 50 kişiyi öldürdü.

4 AĞUSTOS 2018:

Teröristler, Kaşgar'da polislerin üstüne çalınmış çöp kamyonunu sürerek attıkları el yapımı bombalarla 16 kişiyi öldürdü, 16 kişi de yaralandı.

ERCAN KÜÇÜK'ün haberi 11'de

2014 SINCİANG
Kaynak: Farsnews

Çin'de 2014 yılından bu yana 12 bin 995 terörist tutuklandı, 2 bin 52 patlayıcı ele geçirildi, 4 bin 858 yasadışı dini faaliyet nedeniyle 30 bin 645 kişi yargılandı ve ceza aldı.

Mehmetçiğe kurşun sıktılar

TÜRKİYE'DEKİ LİDERLERİNİN HEPSİ CİHAÇÇI

ÇİN, Türkiye'ye kaçak yolla gelen Doğu Türkistan İslam Hareketi Kurucusu Abdulkadir Yapcan'ın idaresi için başvuruda bulundu. Uygur ayrılıkçılarının başını çeken Seyit Tümtürk ve Hidayetullah Öğuzhan'ın alim olarak gördüğü Yapcan, Sinciang'daki teröristleri finanse etti. Yapcan ayrıca birçok kez Çin'e karşı cihat çağrısı yaptı. 11'de

"DOĞU Türkistan İslam Hareketi" 1997 yılında El Kaide'ye bağlı olarak kuruldu. Örgüt, CIA'nın Suriye'de örgütlediği IŞİD saflarında savaşa dahil oldu. Örgüt üyeleri El Bab'da Fırat Kalkanı Harekâtı'nda Türk Ordusu'na karşı savaştı. PKK da Fırat Kalkanı Harekâtı sırasında taciz ateşleriyle Uygur teröristlere destek oldu. 11'de

Suç oluşmadan ÖNLENİYOR

ÇİN, Sinciang Çin Devleti, Sinciang Uygur Özerk Bölgesi'ndeki terörü eğitim ve ekonomik kalkınma hamleleriyle yeniyor. Çin, Eğitim Merkezleri'nde suç oluşmadan önlemeyi hedefliyor. Hukuk, dil bilgisi ve mesleki eğitimler veriliyor, aydınlanma değerleri öğretiliyor. 11'de

**ABD yaptırımı
ülkeleri
kamçılar**

**OKTAY EKŞİ
yorumluyor**

SAYFA 2

YILDIRIM KOÇ
Kemalist Devrim ve devletçilik

MELİH BAŞ
Katma değer

CENGİZ ÇAKIR
Arazi kiralanan Sudan'ın durumu

İSMET ÖZÇELİK
Zamlara rağmen cirolar düşüyor

GAFFAR YAKINCA
Bir göç öyküsü: Ebru ve Sedat

SEYYİT NEZİR
Tarih ve kimlik

ALİ RIZA TAŞDELEN
Afrikalı liderlerden Macron'a tepki

'Belgeleri bugün açıklayacağım'

ESKİ CHP milletvekili Sinan Aygün, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş hakkındaki rüşvet iddialarına ilişkin belgeleri bugün basınla paylaşacağını açıkladı. Aygün, "Mansur Yavaş'ı insan içine çıkamaz duruma getireceğim" dedi. 10'da

KKTC'ye deniz üssü kurulacak

Türkiye, Doğu Akdeniz'de adımlarını güçlendiriyor. KKTC'de İHA ve SiHA'lar için kurulacak üstün sonra şimdi de deniz üssü kurulacak. Üs için planlanan yer Gazimağusa yakınlarında İskele Boğazı

KKTC'de kurulacak deniz üssünü, emekli Orgeneral Necati Özgen ve emekli Tümamiral Cem Gürdeniz, Aydınlik'a değerlendirdi. Özgen, Kıbrıs'ta kurulacak üssün doğal gaz arayan gemilerimizin korunmasında işimizi kolaylaştıracağını söyledi. Gürdeniz de " Böyle bir deniz üssü kurmamız, gerekliliğin de ötesinde elzemdir. Bu üs Kıbrıs ve çevresindeki her olaya anında müdahale edebilir" dedi. 9'da

PIRİREİS DENİZALTI SUYA İNDİRİLDİ

YENİ Tıp Denizaltı Projesi kapsamında inşa edilen ilk denizaltı Pirireis, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın katıldığı törenle havuza çekildi. Gölçük Tersane Komutanlığı'nda yapılan törende ayrıca Seydişireis denizaltısının ilk kaynağı yapıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, "KKTC ve Libya ile başlattığımız süreçlerden vazgeçersek bize denize girecek kıyı, ota atacak sahil bile bırakmayacaklar" dedi. 8'de

**OTOMOTİV PAZARI
DARALİYOR**

Sayfa 6'da

**YUNANİSTAN
HAFTER'LE GÖRÜŞECEK**

Sayfa 9'da

**'ENGEL-SİZ'
KÜŞEMİZDE BU HAFTA:**

Sanat ve spor

**BÜLENT
İNCE'nin
yazısı 4'te**

Halay ile horon buluştu

Diyarbakır ve Rize'de iki ilkokul öğretmeni, farklı kültürlerin birbirini tanınması ve arkadaşlık kurması için harekete geçti. Diyarbakır'ın çöreği Rize'ye, Rize'nin çayı Diyarbakır'a ulaştı

DİYARBAKIR ve Rize'deki iki okulun öğretmenlerince başlatılan proje ile öğrenciler arasında gönül köprüsü oluşturuldu. Kayapınar Şehit Polis Mehmet Erçin İlkokulu öğretmeni Çiğdem Şakır ve Ardeşen Gazi Mustafa Kemal İlkokulu öğretmeni Ayşe Kutanoğlu Yıldıztan, farklı bölgelerden öğrencilerinin birbirini tanınması ve kaynaşması için "Halay ve horon kardeşliği" projesi hazırladı.

Bu kapsamda Diyarbakır'daki ilkokul 2. sınıf öğrencileri, akranlarına karpuz çekirdeği ve Diyarbakır çöreği; Rizeli öğrenciler ise ıhlamur, kivi, fındık ve çay gibi yöresel ürünleri hediye gönderdi. Hediye pa-

ketlerinin sınıfta açılması sırasında farklı lezzetlerle tanışan öğrencilerin yaşadığı heyecan, öğretmenlerinin çektiği görüntülere yansdı.

'UZAĞI YAKIN ETTİK'

Sınıf öğretmeni Çiğdem Şakır, sosyal projeye farklı bölgelerdeki öğrencilerin birbirlerine hediye gönderip mutlu olmalarını sağladıklarını söyledi. Şakır, "Rizeli öğrencilerimizin gönderdiği ıhlamuru demleyip içtik, kiviye yedik. Öğrencilerimiz çok mutlu oldu. Rize ve Diyarbakır ara-

sındaki uzaklığı yakın ettik, gönülleri birleştirdik" dedi.

İKİ ŞEHİR ARASINDA KÖPRÜ

Öğretmen Ayşe Kutanoğlu Yıldıztan ise sosyal bilgiler dersinde milli kültür konusunu çocukların daha iyi anlaması için projeyi hazırladıklarını anlattı. Velilerin desteğiyle yöresel kültürü yansıtan ürünleri Diyarbakır'daki öğrencilere gönderdiklerini dile getiren Yıldıztan, şöyle devam etti:

"Öğrenciler, bölgemizde yetişen meyve sebzeler, yiyecekler, el sanatlarını yansıtan ürünleri büyük ilgiyle paketlenip Diyarbakır'a gönderdiler. Ürünlerimiz Diyarbakır'a ulaştıktan sonra öğrencilerin yaşadığı

mutluluğun görüntülerini gördüler. Gönderdiğimiz kabaktan tatlı yapıp sınıfta yendiğini, ıhlamurun içildiğini gördüklerindeki mutluluk görülmeye değerdi. Diyarbakır'dan gelen kiviye merakla açtık, öğrencilerim karpuz çekirdeğini öğrendi. İki şehir arasında öğrenciler aracılığı ile köprü kuruldu, halay ile horon buluştu."

Bu tür etkinliklerin öğrencilere yaşam becerisi kazandırıp yeni arkadaşlıklar edinmelerine katkı sağladığına dikkati çeken veli **Mürsel Çapras**, "Rize'deki çocukların gülümseyen videolarını gördük. Mutlu olduk, gülmüştük. Bir kar tanesi yuvradık, inşallah büyüyerek devam eder" diye konuştu.

Şırnaklı Zeynep hayallerine ulaştı

ŞIRNAKLI lise öğrencisi Zeynep Çelik'i, Konya'daki 3. Ana Jet Üs Komutanlığına davet eden Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Hasan Küçükak-yüz, genç kızın pilotlarla tanışma hayalinin gerçeğe dönüşmesini sağladı.

Beytüşşebap ilçesindeki Çok Programlı Anadolu Lisesi öğrencisi Çelik, "en büyük hayalim" dediği pilotlarla tanışmak için can at-tığını ve onlara olan sevgisini ifade eden mektup kaleme aldı. 11'inci sınıf öğrencisi Çelik, Beytüşşebap Kaymakamı İsmail Pen-dik'in yardımıyla mektubunu Hava Kuvvetleri Komutanlığına gönderdi. Komutanlık-tan çeşitli hediyelerle mektubuna cevap gönderilen Çelik'e asıl sürpriz ise Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Hasan Küçükak-yüz tarafından yapıldı. Orgeneral Küçükak-yüz, Zeynep'i hayallerine kavuşması için Konya'daki 3. Ana Jet Üs Komutanlığına davet etti. Orgeneral Küçükak-yüz'ün özel da-vetlisi olan Zeynep, Şırnak Valisi Ali Hamza Pehlivan tarafından 3. Ana Jet Üs Ko-

mutanlığına uğurlandı.

İLK KEZ UÇAĞA BINDI

Hayatında ilk kez uçağa binen Çelik, Konya'da Üs Komutanı Tuğgeneral Fidan Yüksel ile bir araya gelerek, 3. Ana Jet Üs 134'üncü Akrotim Fılo Komutanlığı'nı ziyaret etti. Burada Türk Yıldızları'nın uçuş brifingine katılan Çelik, akrotimin kullandığı NF-5 uçaklarından birinin kokpitine bindi. Daha sonra uçuş hazırlığı yapan F-16 pilotlarıyla bir araya gelen Çelik, önce Solotürk'ün

daha sonra bir nakliye uçağının kokpitine geçti, ardından Havadan Erken İhbar ve Kontrol (HİK) uçağını gezdi. Savaş uçaklarının iniş ve kalkışlarını da seyreden Çelik, F-16 simülöründe savaş uçağı kullandı.

Hayallerinin gerçekleşmesinin mutluluğunu yaşayan Çelik, pilotluğu çok sevdiğini söyledi. Pilot olmak istediğini ifade eden Çelik, mektubuna yanıt verilmesinden büyük memnuniyet duyduğunu dile getirdi. Hayallerinin gerçekleşmesini sağlayan Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Küçükak-yüz'e de teşekkür etti.

Çelik, 3. Ana Jet Üs Komutanlığı'nda geçirdiği zamanın ardından memleketine uğurlandı.

Hayallerini cama yansıtıyor

ÇOCUKLUK yaşlarından bu yana cam sanatıyla uğraşan 56 yaşındaki Ercan Zeytinci, yüksek dereceli ateşte erittiği cam parçalarına şekil vererek minyatür hediye-lik eşyalar tasarlıyor. Zeytinci, küçük yaşlarda başladığı unutulmaya yüz tutmuş cam eritme sanatını yaşatmak için çaba sarf ettiğini söyledi.

Bir kahvaltılı bıçağı ve cımbızla bütün ob-jeleri tasarlayabildiğini dile getiren Zeytin-ci, şöyle devam etti:

"Mesela bir bıçak yardımıyla kaplumbağ-a, cımbızla unicorn kanatları yapılabiliyorum. Kalıp gibi şeyler kullanmıyorum. Yani bir cımbız, bir bıçak, bir de ben. Çıkardığım ürünlerin sayısını bilmem mümkün değil. Bu işi yapabilmek için hayal gücü ve yetenek şart, bir de bu işi seveceksiniz. Ben çalışırken, cam eridiğinde dünyam değişir. Bunun içine sevgimi de yeteneğimi de katıyorum. Öğrendikten sonra sevginizi katmazsanız bir yerde tıkanırsınız. Camda sınır yok."

Kahvehanede kan bağıışı

İZMİR'İN Ödemiş ilçesinde kahvehane işleten Mehmet Çetin, kan bağıışı konusuna dikkati çekmek amacıyla zaman zaman kahvehanesinde kampanyalar düzenleyerek, müşterilerini bağıış yapmaya teşvik ediyor. Çetin bugüne kadar 800 kişinin kan bağıışında bulunmasına önyak oldu.

Çetin, "Anneme bir rahatsızlığı dolayısıyla kan gerekmişti ve o kanı bulmakta zorluk çekince kanın ne kadar değerli olduğunu çok iyi bir şekilde anladım. 2016'dan beri çevremdekileri kan vermeye davet ediyorum" dedi. Mehmet Çetin'in hedefi 10 bin kişiye ulaşmak.

100 bin kanatlı doğaya salındı

TARIM ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar (DKMP) Genel Müdürlüğüne, doğal hayatın desteklenmesi amacıyla 2019'da üretilen yaklaşık 100 bin süllün ve keklik doğaya bırakıldı.

Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, sürdürülebilir yaban hayatı yönetimi kapsamında, çeşitli sebeplerle nesli tükenme noktasına gelmiş türler için kurulan üretim istasyonlarında, her yıl binlerce keklik ve süllün üretilip doğaya salınıyor. Yıl boyunca Afyonkarahisar Şuhut, Gaziantep Erikçe, Kahramanmaraş Kapıçam, Malatya, Yozgat ve Gümüşhane Kelkit'te bulunan keklik üretim merkezinde üretilen 75 bin keklik ile Samsun Gelemen ve İstanbul Polonezköy Süllün Üretim Merkezleri'nde üretilen 22 bin süllün doğaya bırakıldı. Böylece diğer kanatlı türlerle birlikte 2019 yılında yaklaşık 100 bin kanatlı doğaya salınmış oldu.

35 bin derslikte Pardus kullanılıyor

MİLLİ işletim sistemi Pardus'un, öğretmenlerin ders anlatırken ihtiyaç duyacağı tüm gereklilikler düşünülerek geliştirilen etkileşimli tahta arayüzünü kullanan derslik sayısı Türkiye genelinde 35 bine ulaştı.

Pardus'u okullarda yaygınlaştırmak amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (TÜBİTAK ULAKBİM) arasında yapılan anlaşma meyvelerini veriyor. TÜBİTAK ULAKBİM bünyesindeki Pardus ekibince hayata geçirilen Pardus Etkileşimli Tahta Arayüzü Projesi (ETAP) kapsamında tamamen yerli kaynaklarla geliştirilen teknolojiyi kullanan okul sayısı artış gösterdi. Türk mühendislerce özel olarak tasarlanan ve kodlanan ETAP, 35 bini aşkın etkileşimli tahtada tek işletim sistemi olarak katkı sağlıyor. Yılsonuna kadar bu işletim sisteminin kullanıldığı tahta sayısının 50 bini bulması bekleniyor.

Ahşap yakma sanatı ekmek kapısı oldu

MERKEZE bağlı Karabey köyünde yaşayan 39 yaşındaki Murat Öztürk, dört yıl önce geçirdiği trafik kazasında yaralandığı için bir süre yatağa mahkum kaldı. Bu süreçte merak ettiği ahşap yakma sanatını internetten araştırarak üç çocuk babası Öztürk, kısa sürede öğrendiği sanata hayata yeniden tutundu. İyileşmesinin ardından babasından kalan kerpiç evin bir bölümünü atölyeye çeviren Öztürk, zamanın büyük bölümünü burada çalışarak geçiriyor. Hobi olarak başladığı sanatı ekmek kapısı haline getiren Öztürk, ürettiği farklı desenlerdeki eserleri hem yöre halkına hem de internet aracılığıyla satarak geçimini sağlıyor.

Öztürk, geçirdiği trafik kazasında bacaklarında oluşan kırıklar nedeniyle bir süre yürüyemediğini ve zamanını değerlendirmek için de ahşap yakma sanatı öğrendiğini anlattı. Yaptığı eserlere farklı bir boyut ve estetik kazandırdığını belirten Öztürk, "Aslında ilk başta zaman geçirmek için bu işe başladım. Şimdi burada bu işi kazanç kapısı olarak yapıyorum" dedi.

Yılbaşı için 'merdiven altı gıda' uyarısı

TÜRKİYE Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, "Yılbaşında yoğun bir alışveriş trafiği olacağı için merdiven altı dediğimiz sağ-lıksız ve ucuz yiyeceklerin satışı arttı. Vatandaşlarımız güvenilir alışveriş için güvendiği esnafı tercih etmeli" ifadesini kullandı.

Yılbaşı sofralarını güvenli ürünlerle donatmak için alışverişte dikkatli olunması gerektiğini belirten Palandöken şöyle konuştu: "Esnafımız gerekli denetimleri yapılmış, hijyen kurallarına uygun satışlar yapıyor. Aldığınız kuru yemişin taze, meyvenin kaliteli, süs eşyalarının sağlığa uygun olması ailemizin ve dostlarımızın sağlığını tehlikeye atmamak için tek şarttır. Yeni yıla içimiz rahat girmek için, hazırlıkların tamamlanmış ve müşterisini bekleyen esnafımızdan alışveriş yapılmalı. Yalnızca göz boyamak ve satışları artırmak için fiyatların düşük tutulduğu ürünlerden kaçınılmalı."

Bülent
İNCE

Sanat ve spor

SANAT ve sporun engellilerin sosyal hayata katılmasında önemli katkısı var şüphesiz. Sporda engelli kardeşlerimizin aldığı ulusal ve uluslararası ödüllere artık alışmış durumdayız. Bu alanda tek sorun, spor kulüplerinin finansal sorunlarının giderilmesi ve engellilerin yurt genelinde sportif faaliyetlere erişiminin kolaylaştırılması konusunda ciddi ve samimi bir çabanın olmayışdır.

Sanat konusunda gelince. Hep denir ya karanlık ancak sanatla aydınlatılır diye, ben buna çok inanıyorum. Sanatın hem kişiyi hem toplumları rehabilite edebilme yeteneğine çok inanıyorum. Sanatın birçok dalında da engellilerin çok iyi işler çıkardığına şahit oluyoruz. Dansçı Mehmet Anık hemen aklıma gelen bir örnek. Mehmet Anık 45 yaşında ortopedik engelli bir kardeşimiz. Tekerekli sandalyesinin üzerinde 20 yılı aşkın bir süre basketbol oynadıktan sonra, içindeki dansçıyı keşfediyor ve tekerekli sandalye dansına yöneliyor. İzmir Devlet Opera ve Bale sanatçısı Banu Dağcıoğlu Türküli önderliğinde İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin desteğiyle başlatılan tekerekli sandalye dans projesinde dansçı olarak yer alıyor. Bu alanda da o kadar başarılı oluyor ki Londra'da gerçekleştirilen Tekerekli Sandalye Tango Projesi kapsamında Arjantinli bir tango sanatçısıyla sahne olarak göğsümüzü kabartıyor. Mehmet Anık'ın dansından aldığımız zevkle birlikte bütün engelliler için muhteşem bir rol model olarak ortaya koyduğu bu çalışma ve üretme azmini ayakta alkışlıyorum. Su sözlerini de ayrıca çok önemli buluyorum: "Tekerekli sandalyeyle bir ileri bir geri gitmiyoruz, dans ediyoruz. Bu, bakış açısını değiştiriyor. Bu anlamda tabuları yıktığımızı düşünüyorum. Engelli çocukları olan aileler, inanılmaz mutlu oluyorlar. Çocukları için de bir umut ışığı olarak görüyorlar. En çok mutlu olduğumuz şey, 'çok güzel dans ediyorsunuz' demeleri. Ajitasyon kısmıyla ilgilenmiyoruz."

ÖĞRETMEN VE KÜFÜR

Geçtiğimiz hafta basında iki haber yer aldı. İlk İstanbul Otizm Gönüllüleri Derneği Başkanı Sedef Erken'in sosyal medya hesabından paylaştığı bir video ile yayıldı. Videoda, otizmlı bir çocuğa öğretmeninin yaptığı kötü muamele görülüyor. Kaynaştırma sınıfında öğretmen otizmlı bir çocuğa kızmış, bağırıp duruyor: "Nedir bu ya? Yedi bitirdi beni lanet olsun. Yeter. Utanmaz bir de. Tükürme terbiyesizliğini biliyorsun ama. Git başımdan, hasta mıdır nedir ya. Bu çocuğu alın başımdan ya da ben gideyim. Bakar mısın şuna. Çocuk değil bu. Çocuk böyle olmaz. Cehennem azabı çektiyor bu çocuk bana". Ardından çocuğun çantasını masanın üstünden alıp yere fırlatıyor. Çocuk, öğretmenin böyle bağırıp durmasına şaşırılmış gibi öğretmenin peşinden ayrılmıyor. Alışık olmadığı bir durumu anlamaya çalışır gibi bir hali var. Ama öğretmen başka bir alemdedir. Çocuk için cehennem azabı çektiyor derken kendisinin nasıl bir cehennem zebanisine döndüğünün farkında değil. Okullar cehenneme çeviren bu türden öğretmenler nasıl yetişiyor, nasıl bir eğitim sürecinden geçiyor da bu hale geliyorlar anlamak mümkün değil. O kadar da çoklar ki...

Diğer-bu kez eğlenceli-bir haber, Sivas'tan geldi: İlhan Biçer konuşma ve işitme engelli bir taraftar. Süper Lig'in 14'üncü haftasında BtcTurk Yeni Malatyaspor ile Demir Grup Sivasspor arasındaki karşılaşmada kendisinin de bulunduğu tribün bloğundan küfürlü tezahürat gelince burada bulunan herkesle beraber o da cezalandırılmış ve kartı iptal edilmiş. Biçer'in, oğlu aracılığıyla iletildiği savunması çok hoş: "Ben küfür edemem ki". Olayın sonu tatlıya bağlanmış tabii ve arkadaşımızın kartı iade edilmiş. En etkin, iklim aktivisti 16 yaşındaki otizmlı Greta Thunberg, engelini engel olarak değil kendisine müthiş bir konsantrasyon kabiliyeti veren bir süper güç olarak tarif etmiş. Bu açıdan bakınca İlhan Biçer kardeşimizin konuşamama engeli de onun süper gücü olmasın? Zira bugünlerde küfür etmemek o kadar zor ki...

Twitter: @Bulent06975228
Instagram: engelsz_yasam

İLETİN YAYIMLAYALIM

Tüm engellilerin, engelli yakınlarının, engellilerin sorunlarına çözüm arayan kişi ve kurumların katkısını bekliyoruz.

halklailekiler@aydinlikgazete.com

Şişmanlık tedavisi için yeni seçenek: Glutamin

Vücudumuzda bağırsak sağlığı ve enerji sağlama gibi işlevlere sahip olan amino asit glutaminle tedavi edilen obez farelerde vücut yağ kütlesi, yağ hücresi hacmi ve kan şekeri seviyeleri azaldı. Araştırmacılar, bundan sonra glutaminin yan etkilerine odaklanacak

VÜCUDUMUZUN ihtiyaç duyduğundan daha fazla kalori tükettiğimizde, fazla enerji beyaz yağ dokusunda trigliserit olarak depolanır. Aşırı beyaz yağ dokusu kitlesi, artan yağ hücresi boyutuna (**hipertrofi**) ve kronik düşük dereceli bir iltihaplanmaya yol açar. Beyaz yağ dokusundaki bu değişiklikler insülin direnci, **tip 2 diyabet** ve **kardiyovasküler hastalık** gibi metabolik bozukluklarda görülür. Henüz bilinmeyen ise, iltihaplanmaya neden olan şeydir.

Karolinska Enstitüsü araştırma ekibi ve ortak çalıştıkları kişiler, nedenin yağ dokusu metabolizmasındaki değişikliklerle ilişkilendirilip ilişkilendirilemeyeceğini sorguladılar. Araştırmacılar, yerel metabolik ortamın önemli bir belirleyici olabileceğini varsaydılar. Bunu daha ayrıntılı olarak araştırmak için, **52 obez ve 29 obez olmayan kadının** karın bölgelerinden toplanan yağ dokusunda metabolik süreçlerin nasıl farklı olduğunu değerlendirdiler. Obez ve obez olmayan bireylerden alınan numuneler arasında son derece anlamlı farklılıklar gösteren altı metabolitten glutaminin en bü-

yük fark ve en yüksek anlamlılık seviyesini gösteren metabolit olduğunu ortaya koydular. **Glutamin seviyesi**, obezitesi olan kişilerin yağ dokularında normal kilolu insanlardan daha düşük seviyelerde bulundu. Düşük glutamin seviyeleri, ayrıca vücut kitle indeksinden bağımsız olarak daha büyük yağ hücresi boyutu ve daha yüksek vücut yağ yüzdesi ile ilişkilendirilmişti. Araştırmacılar, beyaz yağ dokusundaki azalmış glutamin seviyelerinin, artan yağ kütlesi ve yağ hücresi büyüklüğü ile ilişkili olduğunu belirttiler.

VÜCUTTA EN BOL BULUNAN AMİNO ASİT

Glutamin, enerji sağlama ve bağırsak sağlığını koruma gibi birçok kritik fonksiyonda yer alan bir amino asittir. Ayrıca başlıklık sistemi **beyaz kan hücreleri** ve **T hücreleri** üzerinde anti-yangı etkileri vardır. Glutamin gerekli ve vücuttaki en bol bulunan amino asittir. Araştırmacılar, düşük glutamin seviyelerinin, yağ dokusunda pro-yangı genlerinin ifade edilmesinde bir artışa neden ol-

duğunu gösterdi.

İki hafta boyunca glutamin enjeksiyonları alan obez farelerin, salin enjeksiyonları verilen kontrol farelerinden daha az yağ dokusu iltihabına sahip olduğunu gösterdi. Glutamin ile tedavi edilen hayvanlarda vücut yağ kütlesi, yağ hücresi hacmi ve kan şekeri seviyeleri de azaldı. Kültüre edilmiş insan yağ hücrelerinin analizinde, hem pro-yangı genlerinin ifadesi hem de lipit içeriği, artan glutamin konsantrasyonlarıyla inkübasyonlarından sonra azaldı. Hücrelerde en büyük etki, 11 gün boyunca **5-20 milimolar (mM)** glutamin ile tedaviden sonra gözlemlendi.

Araştırmacılar ayrıca yağ hücrelerinde değişen glutamin seviyelerinin etkilerini incelediler. Araştırmacılar glutaminin epigenetik değişiklikleri kontrol edebilen bir mekanizma olan **O-GlcNAzilasyonu** etkilediğini gördüler. Obezitesi olan kişiler, yağ dokularında daha yüksek **O-GlcNAcylation** seviyelerine sahipken, glutamin ile tedavi edilen fareler ve insan hücrelerinin, hücre çekirdeğinde daha düşük **O-GlcNAcylation** seviyeleri görüldü. Araştırmanın

bulguları "**Glutamin İnsan Beyaz Yağ Dokusunda Obeziteyi Enflamasyonla Bağlantılandırır**" başlığıyla saygın bilim dergilerinden olan **'Cell Metabolism'** de **19 Aralık**'ta yayımlandı.

UZUN VADELİ ETKİLERİ ARAŞTIRILMALI

Araştırmacılar, bundan sonra glutamin uygulamasının etkileri ve güvenliğini araştırmayı hedefliyor. **Karolinska Enstitüsü Tıp Fakültesi profesörü Mikael Ryden**, glutaminin hücre bölünmesi ve kanserin metabolizması için de önemli olduklarını bildiklerini ve bu nedenle, obezitenin ve komplikasyonlarının tedavisinde yardımcı bir diyet takviyesi olarak glutamin önerilmeden önce olası uzun vadeli yan etkiler hakkında daha fazla araştırmaya ihtiyaç olduğunu belirtti. Bununla birlikte araştırmacılar, glutaminin tamamen, yağ iltihabını hafiflettiğini, **obezite** ve **Tip2** diyabette yağ dokusu fonksiyonunu iyileştirebildiğini vurguladılar.

Özgün içerik: www.sciencedirect.com

Üç kişiden biri mide ya da bağırsak hastası

TÜRK Gastroenteroloji Derneği'nin, mide ve bağırsak hastalığı sıklığına ilişkin yaptığı araştırmaya göre toplumun üçte biri, mide bağırsakla ilgili bir rahatsızlık yaşıyor. **Türk Gastroenteroloji Derneği (TGD) Yönetim Kurulu üyesi Prof. Dr. Orhan Sezgin**, araştırmaya göre ilgili toplumun yalnızca **yüzde 20'sinin** normal kiloda olduğunu söyledi. **Sezgin**, "Toplumun yüzde 35'i aşırı kilolu, yüzde 45'i obez. Günümüzde aşırı kilo ve obezitenin diğer tüm hastalıklara nasıl zemin hazırladığını, sorunlar yarattığını biliyoruz. Özellikle kalp damar hastalıkları, kolesterol yükseklikleri, şeker hastalıkları gibi kronik hastalıklar açısından çok önemli" dedi.

50 YAŞINDA TARAMA YAPILMALI

Obezite ve aşırı kilonun mide ve bağırsak hastalıklarının daha fazla görülmesine yol açtığını belirten **Sezgin**, hasta sayısının fazla ancak gastroenterolog sayısının Türkiye'de az olduğunu söyledi. Özellikle 50 yaşına gelmiş her sağlıklı bireyin kolon kanseri taraması yaptırmasını öneren **Sezgin**, "**Türk gastrologlar**, kalın bağırsak ve midedeki kanserleri erken tespit ederek ameliyat etmeden endoskopik

ve kolonoskopik yöntemle çıkarabiliyorlar. Bu hastalıkların tedavisinde çok büyük çığır açtılar" dedi.

Reflü, ülser ve midedeki mikrobun tedavisinde çok başarılı olduklarını vurgulayan **Sezgin**, erken teşhisle mide ve kalın bağırsak kanserinin tedavi edilebildiğini kaydetti.

AYDINLIK / ANKARA

Beslenme ve Diyet Uzmanı Dilan Eker, brokoli ve karnabaharın kanser savaşçısı olduğunu belirtti. Eker brokoli ve karnabaharın az pişirilmesi gerektiğini bildirdi.

Dilan Eker brokoli ve karnabaharın lahanagiller ailesinin iki farklı türü olduğunu, lahanagillerin en önemli özelliğinin de kayda değer miktarda sülförforan içermesi olduğunu vurguladı. **Eker**, "Sülförforan içeriği sayesinde brokoli ve karnabahar başta olmak üzere lahanagiller ailesi; diyabetten kansere birçok hastalığa fayda sağlıyor. Ancak bol suda uzun süreli pişirme işlemi bu etkiyi azalttığından mümkün olduğunca az pişmiş olması gerekiyor" dedi.

Beslenme ve Diyet Uzmanı Dilan Eker, brokoli ve karnabaharın tüketilmesi konusunda da şu önerilerde bulundu: "Vitamin C ve antikarsinojen fayda sağlayan glukozinolatlar suda çözünen bileşikler olduğundan pişirme suyuна geçerler. Bol suda 10 dakika haşlanan brokoli ve karnabahar yüzde 50'den fazla glukozinolat kaybına uğrar. Bu nedenle bu sebzeleri az suda ya da buharda pişirmek ve pişirme suyunu dökmek besin kaybını en aza indirir. Brokoli ve karnabaharı çiğ salatalarda kullanmak ise maksimum fayda sağlar. Ancak pürin kısıtlaması gereken birek yetmezliği ve gut hastalığı olanların doktor ve diyetisyene danışarak tüketmeleri gerekir."

Kırmızılaşan ıhlamur faydasını yitiriyor

HACETTEPE Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmakognози Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Funda Nuray Yalçın, ıhlamur, papatya, ada çayı gibi özellikle soğuk algınlığında tercih edilen bitkilerin hazırlama tekniğine dikkat etmek gerektiğini belirterek, uzun süre kaynatıldığında çayın beklenen etkiyi göstermediğini söyledi.

"**Doğalsı yararlıdır**" anlayışının doğru olmadığını belirten **Yalçın**, zannedilen aksine tıbbi bitkilerin içinde çok fazla kimyasal bileşik olduğunu, bu sayede etkisini gösterebildiğini ifade etti. **Yalçın**, ada çayı, ıhlamur, papatya gibi bitkilerin kış aylarında çeşitli faydaları olabileceğini anlatarak, şöyle devam etti:

"İhlamur, papatya, ada çayı gibi soğuk algınlığında çay formülasyonunda tercih edi-

len bitkilerin hazırlama tekniğine dikkat etmek gerekiyor. Özellikle ıhlamuru çok uzun saatler kaynatmak yerine demleme yöntemiyle hazırlamalıyız ki faydalı olsun. Uzun süre kaynatığımızda içindeki maddeler dönüşüme uğruyor ve beklediğimiz etkiyi göremiyoruz. Rengi kırmızıya döndüğünde bizim için faydalı olmayan kısmı kalıyor. Aynı şekilde papatyayı da yine demleme usulü hazırlıyoruz. Kaynamış suyu koymuyoruz, ağzı kapalı bir şekilde 5-10 dakika bekleterek demliyoruz."

Yalçın, bu konuyla ilgili çok fazla bilgi kirliliği yaşandığını ve güvenilir kaynak sayısının az olduğunu ifade ederek, "**A'dan Z'ye Tıbbi Bitkiler**" isimli bir kitap çıkardıklarını, bu kitapta halkın anlayacağı şekilde güvenilir ilaç etkilisimlerini ve hangi bitkinin neye iyi geldiğini anlattıklarını söyledi.

Tedavide, lazer uygulamasıyla başarılı sonuç

GENEL Cerrahi Uzmanı Op. Dr. Emin Yeğinboy, anal fistül ameliyatında laser uygulamasından başarılı sonuçlar aldığını söyledi. **Op. Dr. Yeğinboy**, "Ameliyatın temel prensibi anal fistül kanalının saptaıp mekanik temizliği yapıldıktan sonra laser enerjisiyle fistül yolunun yakılarak 'mühürlenmesi' dir. Laser yöntemi anal fistül tedavisinde standart olma yolunda ilerliyor" dedi.

Yeğinboy, anal apseli her dört kişiden birinde fistül gelişebildiğini ifade etti. **Op. Dr. Yeğinboy**, cilt ve bağırsak arasında nor-

malde olmaması gereken bir bağlantının (kanalın) oluşmasına fistül denildiğini hatırlattı. **Yeğinboy**, anal fistülün, bağırsağın son kısmı ile anüs çevresindeki deri arasında gelişen tünel şeklindeki anormal yapılar olduğunu, genellikle anüs çevresindeki bir enfeksiyonun sonucu olarak gelişen apse nedeniyle ortaya çıktığını kaydetti. Anal fistül tedavisinin genel cerrahinin en komplike hastalıklarından biri olduğunu söyleyen **Yeğinboy**, Tıbbi uygulamalarda laser her geçen gün kendisine yeni uygulama alanları açıyor" dedi.

Göğüs ağrısı kalbin habercisi

KALP damarlarındaki bozulmanın en sık görülen belirtisi göğüs ağrısı. Daha az sıklıkla görülen belirtiler ise nefes darlığı, sol kolda uyuşma veya amide ağrıdır. **Sağlık Bilimleri Üniversitesi Öğretim Üyesi Kardiyoloji Uzmanı Doç. Dr. Ramazan Kargın**, "Kalp krizi erken tedavi edilmez ise kalp kaslarında kalıcı hasar bırakabilmektedir" dedi.

Erken tanıyla yapılan yaşam tarzı değişiklikleri ve tedavi uygulamalarının hastalığın ilerlemesini ve oluşturduğu olumsuz sonuçları önemli oranda önlediğini dile getiren **Kargın**,

kalp damarlarının sağlam yapısının bozulmasının "**ateroskleroz**" olarak tanımlandığı kolesterol ve birçok moleküler birleşim sonucu oluştuğunu belirtti. 30'lu yaşlardan itibaren başlayan bu süreç 10 yıllar içinde kalp damarlarının sağlam yapısının belirgin derecede bozulmasına neden oluyor.

HASTALARIN YARISI FARKINDA DEĞİL

Hastalık gelişmeden önce yaşam tarzına ilişkin önlemler alınması gerektiğini ifade eden **Kargın** şöyle konuştu:

"Üzücü olan ise kalp damar hastalarının yarısı hastalığını kalp krizi ile öğreniyor. Kalp damar hastalığı gelişme riski yüksek veya hastalığın geliştiği kişilerin öncelikle yapması gereken günlük davranışlardır. Bu davranışlar hastalığın oluşmasını önlerken, hastalık gelişenlerde de sorunun zarar verici etkilerini azaltmaktadır. Bu uygulamada en önemli nokta hastalık gelişmeden önlem alınmasıdır. Bu da değiştirilebilir kalp damar bozucu risk faktörlerinden kurtulmak ve bu risk faktörlerinin tedavi edilmesi ile sağlanır. Bu kapsamda sigara kullanılıyorsa bırakmak, düzenli fiziksel egzersiz yapmak, haftada 5-7 gün en az 30 dakikalık hafif tempoda yürümek veya koşmak, sağlıklı beslenmek, tuz tüketimini azaltmak, aşırı kilo almaktan kaçınmak, alkol tüketmemek önemli unsurlardır."

İş kazası sayılmayan trafik kazasında iş göremezlik ödeneği

■ Çalıştığım işyerinde mesai bitimi kendime ait motosikletimle geçirmiş olduğum trafik kazasında sağ bacağımın femur kemiğini kırdım. Hastanede, yüzde 10-15 meslekte kazanma gücü kaybı oranı alabilirsin dediler. Halen evde yatıyorum. Hastanenin bana vereceği yüzdelik oranla SGK'ya başvuruda bulunsam bana aylık bağlanır mı? Hastane raporlarında iş kazası değil, hastalık diye geçiyor.

Öncelikle geçmiş olsun; en kısa sürede iyileşmenizi dileriz.

Kendi aracınızla geçirdiğiniz trafik kazası, iş çıkışında da olsa, 5510 sayılı yasanın 13. maddesine göre iş kazası kapsamında sayılmamaktadır. Meslekte kazanma gücünün en az yüzde 10 kaybı durumunda sürekli iş göremezlik geliri bağlanması yalnızca iş kazası ve meslek hastalığı sonucu oluşan hastalık ve engellilik durumlarında geçerlidir. Sizin yaşadığınız kaza iş kazası olmadığından sürekli iş göremezlik geliri bağlanması mümkün değildir. Zaten hastane raporlarında hastalık diye geçtiğini belirtiyorsunuz.

Sizin yararlanabileceğiniz SGK öde-

mesi, iş göremezliğin üçüncü gününden başlayan geçici iş göremezlik ödeneğidir.

Sorunuzun yukarıya almadığımız bölümünde motosikletinizin zorunlu trafik sigortasının olmadığını belirtmişsiniz. Yaptığınız kazanın oluş şekli, kusur oranınız, sizden başka kimsenin zarar görüp görmediği, vb. unsurlar dikkate alındığında size nasıl bir yükümlülük doğacağı konusunda bir şey söyleyemiyoruz.

Sorularınızı
calismahayati@aydinlik.com.tr
adresine gönderebilirsiniz.

İyi zamma hayır teşviğe evet!

TİSK'TEN ASGARI ÜCRET TALEBİ:

2020 yılında geçerli olacak asgari ücret bu hafta belli olacak. İşçi temsilcisi Türk-İş 2 bin 578 liranın altını müzakere etmeyeceklerini vurguluyor. TİSK ise 'istihdamı gözetin, işverene desteği artırın' diyor

TÜRKİYE İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Yönetim Kurulu, ülkedeki mevcut ekonomik tablonun üretim, istihdam ve rekabet edebilirlik açısından vergisini düzenli ödeyen, çalışanın sigorta primini düzenli yatıran işletmelerin varlığını sürdürebilmesini gerekli kıldığını belirterek, yeni asgari ücretin dengeler gözetilerek belirlenmesinden yana olduklarını bildirdi.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu, son toplantısını bu hafta Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın evsahipliğinde yapacak ve 2020 yılında geçerli asgari ücret belli olacak. Masa-da işçiyi temsil eden Türk-İş, bu yıl ilk kez DİSK ve Hak-İş'le iletişim halinde görüşmelerini yürüttü. Üç konfederasyon geçen hafta yaptıkları açıklamada 2 bin 578 liranın altında bir rakamı müzakere etmeyeceklerini bir kez daha kayıt altına aldı. Aksi durumda hükümete eylem uyarısı bulundu.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu üçüncü toplantısını, geçen hafta TİSK'in evsahipliğinde yapmıştı.

li bir asgari ücretin tespit edilmesi ezem."

'TÜM İŞLETMELERE 200 LİRA DESTEK'

Asgari ücret rakamı dışında hükümet ile komisyondan birtakım talep ve beklentilerinin olduğunu vurgulayan TİSK, taleplerini şu şekilde sıraladı: "İşveren olarak yüzde 2 ile en yüksek katkı sağladığımız İşsizlik Sigortası Fonu'ndan bu yıl 150 lira olarak karşılanan bu desteğin, 2020'de 200 lira ve tüm işletmeleri eşit şekilde kapsayıp devam etmesini bekliyoruz. Ayrıca destekten yararlanma koşulları kapsamında toplu iş sözleşmeli işyerleri için uygulanan prime esas günlük kazançtaki üst limitin artırılarak sürmesini istiyoruz. Yüzde 2 olan İşsizlik Sigortası İşveren Payı'nın 2020 yılı için alınmamasını, SGK İşveren Desteği'nin yüzde 5'ten yüzde 6'ya yükseltilmesini ve bu oranın toplu iş sözleşmeli işyerlerinde yüzde 7 olarak uygulanmasını talep ediyoruz. Rekabette olduğumuz çoğu ülkeden ve OECD ortalamasından oldukça yüksek olan ücret üzerindeki vergi yüklerinin de tekrar gözden geçirilmesini bekliyoruz."

ücrete ilişkin TİSK Yönetim Kurulunca dün yapılan açıklamada asgari ücrete son beş yılda dört kez enflasyonun üzerinde artış yapıldığına işaret edilerek, bu dönemde yüzde 74'lük TÜFE artışına karşın asgari ücrete yüzde 113 zam yapıldığı belirtildi. Geçen yılki yüzde 26'lık artışta işverenler olarak kendilerinin de katkı verdiği anımsatılan TİSK açıklamasında, şu ifadeler yer aldı: "Ülkemizin bugün ulaştığı ekonomik değerde, işçinin de işverenin de çok büyük payı var. Çalışanların yaşam koşullarının da farkındayız. Gönül ister ki tüm ücretler yükselsin. Ancak, gerçekçi ve stratejik bakış açısı ile yeni yatırım çekememiz için, yani başımızdaki ülkelere yatırım kaptırmamak için, makul ve denge-

Çiftçilerin yarısı ÇKS'ye kayıtlı değil

AYDINLIK / ANKARA

TARIM ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) kayıtlı çiftçi sayısının 2 milyon 264 bin 90 olduğunu bildirdi. Pakdemirli, uygun-suz analiz yapan 201 laboratuvarın da kapatıldığını açıkladı. ÇKS'ye kayıtlı olmayan çiftçilerin desteklenmemesinin tarımda verimi düşürdüğü bildirildi.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, CHP Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in "Ülkemizde Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı olan, olmayan ve toprak analizlerinde farklı iddialara ilişkin" soru önergesine yanıtladı. Ekim 2019 itibarıyla ülkemizde ÇKS'ye kayıtlı çiftçi sayısını 2 milyon 264 bin 90 olduğunu kaydeden Pakdemirli, 2017 üretim sezonunda 80 bin analiz için 3.2 milyon TL toprak analizi desteği verildiğini ifade etti. Pakdemirli, şunları kaydetti: "Laboratuvarlara verilen toprak analiz desteklemesi devam etmektedir. 2019 üretim sezonu için 2020 yılında da destek verilmesi planlanmaktadır. Ülkemizin genelinde, Bakanlığımızca yetkilendirilmiş 211 adet, tarımsal amaçlı toprak analiz laboratuvarı faa-

liyetlerini sürdürmektedir. Söz konusu laboratuvarlar, mevzuatlarımız gereğince, Bakanlık ve il müdürlüklerimizde bulunan, konusunda uzman denetim komisyonları tarafından yılda en az bir kere denetlen-

201 LABORATUVARIN YETKİSİ İPTAL EDİLDİ

Uygunsuz analiz yapan yaklaşık 201 adet laboratuvarın yetkisinin bakanlıkça iptal edildiğini açıklayan Bakan Pakdemirli, "Mevzuatlara aykırı olarak işlem yapan laboratuvarlara yönelik bakanlığımıza yapı-

lan ihbar, şikâyet ve dilekçeler, en kısa zamanda yerinde denetim yapılarak, gerekli yaptırımlar uygulanmaktadır" bilgisini verdi.

VERİMİ DÜŞÜRÜYOR

Bakan Pakdemirli'nin açıklamasını değerlendiren öngere sahibi Ömer Fethi Gürer, şu ifadeleri kullandı: "ÇKS'ne kayıtlı çiftçi sayısı 2003 yılında 2.8 milyon iken, 2010 yılında 2.3 milyona geriledi. Çiftçi Kayıt Sistemine dahil olanlar çiftçi miktarının yüzde 50'sini oluşturuyorlar. Kayıtlı olmadan çiftçilik yapan binlerce çiftçi var. TAR-SİM'den sigorta da yaptıramadıkları için mevsimsel sorunlar nedeniyle büyük mağduriyet yaşayan çiftçi sayısı da ciddi boyutta. Türkiye'de bugüne kadar 1927, 1950, 1963, 1970, 1980, 1991 ve 2001 yıllarında olmak üzere toplam 7 adet Genel Tarım Sayımı uygulanmıştır. Bunlardan en sonuncusu olan 2001 Genel Tarım Sayımı uygulamasından sonra sayım yapılmamaktadır. Bu bağlamda kayıtlı kalan çiftçi tam olarak bilinmemektedir. ÇKS'ye kayıtlı olmayan çiftçilerin desteklenmemesi, verim düşmesine neden olmaktadır. ÇKS sisteminin bu bağlamda incelemeye alınması da yararlı olacaktır."

KEMALİST Devrim'in niteliği tartışırken gündeme getirilen ve katılmadığım bir iddia, Türkiye'de devletçiliğin 1930'lu yıllarda başladığı ve amacının Türkiye'de milli burjuvaziyi geliştirmek olduğudur. Böyle bir iddia, Kemalizm'in bir "burjuva ideolojisi" olduğu tezine dayanak oluşturmaktadır.

DEVLETÇİLİĞE İLİŞKİN YANLIŞ GÖRÜŞ

Türkiye'de devletçiliği 1930'lardan başlatan en önemli araştırmacı, sayın Korkut Boratav'dır. Korkut Boratav, 1974 yılında yayımlanan Türkiye'de Devletçilik kitabında şöyle yazıyordu: "Devletçilik uygulamaları belirgin biçimde 1932 yılı ile başlar. 1929-1931 yıllarında bu yeni yolun habercisi sayılabilecek bazı işaretler yok değildir." (Boratav, Korkut, *Türkiye'de Devletçilik*, Gerçek Yay., İstanbul, 1974, s. 11)

Korkut Boratav'ın Türkiye İktisat Tarihi (1908-2005) isimli kitabında da 1930-1939 dönemi "korumacılık ve devletçilik" olarak nitelen-diriliyor. (Boratav, Korkut, *Türkiye İktisat Tarihi (1908-2005)*, 11. Baskı, İmge Yay., 2003, s. 59)

Mustafa Kemal Paşa, İttihatçılar gibi, Almanya kökenli "devlet sosyalizmi" kavramını kullanıyordu. Daha 1919 yılında Havza'da bir Sovyet Rusya delegasyonu ile yaptığı görüşmede, savundukları görüşün devlet sosyalizmi olduğunu belirtmişti. Nitekim, daha sonra Hakimiyeti Milliye Gazetesi'nde de bu konuda çeşitli yazılar yayımlandı. Devlet sosyalizmi ile kastedilen, 1923'ten itibaren uygulanan devletçi ağırlıklı karma ekonomidir. (Yıldırım Koç, *Kemalist Devrim, CHP ve İşçi Sınıfı*, Kaynak Yay., İst., 2013, s. 174-180)

Diğer bir deyişle, Kemalist Devrim'de devletçilik unsurunun kabulü ve uygulanması 1930'lu yıllarda başlamadı. Bu anlayış, Mustafa Kemal Paşa'nın düşünce sistemi içinde başından itibaren vardı ve 1923 yılından itibaren uygulamaya konuldu. 1930'lu yıllarda bu anlayış ve uygulama daha da pekiştirildi.

DEVLETÇİLİK SAĞLIK, EĞİTİM, ULAŞTIRMA VE TİCARETTE DE UYGULANDI

Bu konudaki hatanın ilk nedeni, devletçiliği yalnızca devletin sanayi kuruluşlarına sahip olması olarak anlamaktır. Halbuki devletçilik, devletin ekonomiye yönlendirici ve düzenleyici olarak çeşitli biçimlerde kanışmasıdır. Örneğin, sağlık hizmetleri, eğitim hizmetleri, belirli ürünlerin ithalat ve iç piyasada satışının devlet tarafından düzenlenmesi bu kapsamdadır. Devletçilik doğru kavrandığında, bu anlayışın, Cumhuriyet'in başından itibaren hakim olduğu görülecektir.

Devlet, sağlık sorunlarını devletçilikle ve merkezi devlet örgütü eliyle çözme girişimini 1925 yılında başlattı. Sitma, verem, trahom, frengi ve kuduz gibi önemli hastalıklarla mücadele girişildi. Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü ve Hıfzıssıhha Okulu kuruldu. Devlet, çok sınırlı maddi olanaklara rağmen, temel sağlık sorunlarının çözümü için çok büyük çaba gösterdi ve önemli başarılar elde etti.

Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde ülkede üç tür okul vardı: (1) Medreseler, (2) mektep-

Kemalist Devrim ve devletçilik

ler, (3) azınlık okulları ve yabancı okullar. 3 Mart 1924 günü kabul edilen 430 sayılı Öğretimin Birleştirilmesi Yasası (Tevhid-i Tedrisat Kanunu) ile tüm eğitim-öğretim kurumları Maarif Bakanlığı'na bağlandı. Şer'iye-Evkafl Bakanlığı veya özel vakıflar tarafından yönetilen bütün medreseler ve okulların yönetimi Maarif Bakanlığı'na devredildi. Eğitim bir bütün olarak devletleştirildi.

PTT İdaresi, Cumhuriyet döneminde önemli görevler üstlendi. 4 Şubat 1924 tarihinde kabul edilen ve 21 Şubat 1924 günü yürürlüğe giren 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile, Türkiye'de haberleşme bekmesini işletme tekelini PTT Genel Müdürlüğü'ne verildi. Haberleşme PTT'nin tekelindeydi.

İlk olarak 1923 yılında kabul edilen bir yasayla, Türkiye'de bundan sonra inşa edilecek demiryollarının devlet tarafından inşa ve işletilmesi kararlaştırıldı. Yabancıların elindeki demiryolu hatları da millileştirildi ve devletleştirildi.

FABRİKALAR

1925 yılında Kayseri Tayyare Fabrikası, 1926 yılında ise Eskişehir Teyyare Fabrikası kuruldu. 1926 yılında Kayaş Kapsül ve İmla Fabrikası, 1928 yılında Elmadağ Barut Fabrikası kuruldu. 25 Ocak 1926 gün ve 724 sayılı Yasayla şeker ithalatı tamamıyla Devletin tekeline alındı. 1925 yılında 633 sayılı Yasayla, Sanayi ve Maadin Bankası kuruldu. Devletin içindeki sanayi kuruluşları bu bankaya devredildi. Yabancılar ait Reji Şirketi, Osmanlı İmparatorluğu'nda bütün üretimini denetliyor ve bütün mamullerini üretiyordu. 1925 yılında Hükümetle Reji Şirketi arasında yapılan bir anlaşma ile bu iş devletleştirildi. 26.2.1925 gün ve 588 sayılı Yasa, "istihlak dahiliyeye mahsus bütün muayyaa, işletilmesi ve bütün ve sigara imali ve satılmasıla tütününe müteallak sair umur (...) doğrudan doğruya Hükümetçe ifa edilir" düzenlemesini getirdi.

Atatürk açısından devletçilik, ekonomik bağımsızlığın temeli olmanın yanı sıra, Osmanlı'dan devralınan halkı, milletleştirmenin de bir aracıydı. Cumhuriyet devletçilikle gelişti.

JAPONYA'DA MİLLİ BURJUVAZİ YARATILMIŞTI

Türkiye'de devletçilik, örneğin Japonya'da Meiji Restorasyonu sürecindekinden farklı çizgide gelişti. Japonya'da kurulan devlet işletmeleri, ayakta durabilmeye başladığında özel sektöre aktarılmıyordu. 1890'lı yıllarda Matsukata'nın maliye bakanı olduğu dönemde, birçok kamu işletmesi özel sektöre devredildi. (Meyer, Milton, *Japan, A Concise History*, 4th ed., Rowman and Littlefield Pub., Maryland, 2009, s. 156) Türkiye'de ise birçok yabancı ve hatta bazı yerli şirketler devletleştirildi ve devlet işletmesi olarak devam etti. (Türkiye'de Atatürk dönemindeki millileştirme ve devletleştirmelere ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. Koç, Y., *Atatürk'ün Millileştirmeleri ve Devletleştirmeleri, Günümüzün Özelleştirmeleri*, Türk İş Eğitim Yay.No.55, Ankara, 2000. Bu kitapçık Teori Dergisi'nin Mart 2001 sayısında da aynen yayımlandı (s. 36-64).) 1946'ya kadar bu işletmelerin öncelikli görevi, ülke ekonomisine ve Türkiye'nin bağımsızlığına katkıda bulunmaktır; özel teşebbüse (burjuvaziye) hizmet değil.

AYDINLIK / ANKARA

EMEKLİ astsubaylar göreve başlama derecesi, tazminatlar, sicil affı ve lisansla ilgili talepleri için eylem yaptı. Emekli astsubaylar göreve başlama derecesi ve tazminatlar konusunda verilen sözlerin tutulmadığını söylediler.

Emekli astsubaylar Ulus Meydanında yaptıkları kitlesel basın açıklamasıyla taleplerini duyurdu. Ağzlarını siyah bantla kapatan astsubaylar, bunu devlete tepki nedeniyle değil, seslerinin duyulmasını sağlamak için yaptıklarını vurguladılar. Astsubaylar üzerinde taleplerinin yazılı olduğu bir tişörtü de yetkililere yolladı. Astsubaylara Mehmet Ali Çelebi'nin de aralarında bulunduğu bazı CHP'li milletvekilleri de destek verdi.

Astsubaylar adına açıklama yapan Emekli Astsubay Levent Ulucan, taleplerini, göreve başlama derecesinin 9/2-8/1 olması, tazminatlar meselesi, astsubay yetiştirilen okulların lisans düzeyine çıkarılması ve sicil affı olarak sıraladı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "müjde" ve "hayırlı olsun" diyerek göreve başlama derecesi konusunda verdiği sözle ilgili bugüne kadar en ufak bir gelişme kaydedilmediğini belirten Ulucan, taz-

minatlar konusunda da şöyle konuştu: "General, amiral, kıdemli albay, albay ve yarbaylara faklı isim altında 6 adet tazminat tahakkuk ettirilmiştir. Astsubaylar adı geçen 6 tazminattan hiçbirini alamamaktadır. Önceki ve mevcut genelkurmay başkanları ve yine eski ve yeni milli savunma bakanları tarafından da görev ve makam tazminatı sözü verilmesine rağmen, bu söz halen gerçekleştirilmemiştir."

Lisansla ilgili düzenlemeler yapılması gerektiğini de vurgulayan Ulucan, şunları söyledi: "Bilim ve teknoloji alanında süratli değişime ayak uydurabilecek astsubay yetiştirilmesi ve istihdam bir zorunluluk olarak kendini göstermektedir. Bu kapsamda TSK'nın ihtiyaçlarına uygun alanlarda lisans düzeyinde eğitim-öğretim yapmış astsubay yetiştirmek için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır."

Sicil affının bir defaya mahsus "yüz kızzartıcı" suçları hariç TSK mensupları için de uygulanmasının büyük bir adaletsizliği ortadan kaldıracığını savunan Ulucan, verilen sözlerin tutulmasını istedi.

	5.9380		6.5810		1900 TL		111.177		11.97		\$ 66.14
dolar	▼	avro	▼	cumhuriyet altını	▲	BİST - 100	▲	faiz	▲	b. petrol	▼

GRI raporlamasında ekonomik performans: Katma Değer

İŞLETMELERDE klasik salt finansal raporlama döneminin ardından yeni bir dönem başlamıştır. Bu yeni dönemde üç boyutlu (çevresel - sosyal - yönetimsel) raporlama (ESG reporting) başlamıştır. Bu bağlamda çeşitli modeller ortaya çıkmıştır. Bunlardan biri Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi'nin (IIRC) Entegre Raporlama (Integrated Reporting) modelidir. Bu konsey şirket raporlamasının evriminde bir sonraki adım olan değer yaratmanın iletişimine odaklanmıştır. Ülkemizden **Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği (TKYD)** de bunun üyesidir. Ayrıca, bu konuda ülkemizde 2017'de bir de Entegre Raporlama Türkiye Ağı (ERTA) kurulmuştur.

Bir diğer model Küresel Raporlama Girişimi tarafından oluşturulan GRI Raporlaması modelidir. Küresel Raporlama Girişimi (KRG : GRI), işletmelerin, hükümetlerin ve diğer kuruluşların iklim değişikliği, insan hakları ve yolsuzluk gibi konulardaki etkilerini anlamalarına yardımcı olan uluslararası bir bağımsız standartlar organizasyonudur. 1997'de kurulan, genel merkezi Hollanda'da olan ve amacı sürdürülebilirlik raporlaması olan GRI'nin kurucuları Ceres, BM Çevre Programı ve Tellus Enstitüsü'dür.

SAYI GİDEREK ARTIYOR

GRI raporlaması, paydaşların değerlendirmelerini ve kararlarını önemli ölçüde etkileyen; kuruluşun önemli ekonomik, çevresel ve sosyal etkilerinin raporlanmasıdır. Buradaki amaç, kuruluşun performansını sürdürülebilirlik konusundaki daha kapsamlı kavramlarla ilişkili olarak sunmaktır. Bu, performansını sektörel, yerel, bölgesel veya küresel düzeyde ekonomik, çevresel veya sosyal kaynaklara yönelik sınırlamalar ve talepler bağlamında incelemeyi içerir. Ülkemizde de GRI raporlaması yapan şirketlerin sayısı giderek artmaktadır.

GRI raporlaması için GRI tarafından iki kitaplık bir kılavuz yayınlanmış olup, şu anda kılavuzun 4. revizyonu mevcuttur: G4

GRI Standartları, aynı zamanda, tüm dünyadaki politika yapımcılar ve düzenleyiciler için güvenilir bir referanstır. Kendi yargı alanlarındaki şirketler tarafından finansal olmayan finansal raporlamayı teşvik eder ve etkinleştirirler.

KATMA DEĞER TABLOSU

Standartlar aşağıdaki setten oluşmaktadır:

GRI 101: Temel esaslar standardı / GRI 102: Genel açıklamalar standardı / GRI 103: Yönetim yaklaşımı standardı / GRI 200 serisi: Ekonomik standartlar / GRI 300 serisi: Çevresel standartlar / GRI 400 serisi: Sosyal standartlar

Ekonomik standartlar serisinde yer alan Ekonomik Başarımlar başlıklı GRI 201 standardına göre sunulacak malumatların bir kısmı şöyle:

a) Şirketin küresel faaliyetlerinde - tahakkuk bazı olarak - dolaysız üretilen ve dağıtılan ekonomik değer (EVG&D)

b) Dolaysız üretilen ekonomik değer : gelirler

c) Dağıtılan ekonomik değer : Faaliyet maliyetleri; çalışanlara ödenen ücret, maaş ve benzeri faydalar; ülkedeki hükümete yapılan ödemeler ve topluma yatırımlar;

d) Alınan ekonomik değer : EVG'den EVD'yi çıkarttığımızda kalan değer;

e) Ülke, bölgesel ve pazar düzeyleri bazında raporlamak önemiyse bu yapılacak, önemli vurulayacak ölçüt kullanılarak.

Bu ekonomik değerlerin açıklamasından hareketle tanımını "katma değer" olarak yapabiliriz. Bu amaçla düzenlenecek tabloya da "katma değer tablosu" diyebiliriz.

Bu amaçla bir şirket için muhasebe standartlarına uygun katma değer tablosu hazırlanmalı ve standartta verilen yaklaşım çerçevesinde sosyal paydaşların dağıtımından aldığı paylar hesaplanıp, sonuçların eğilimleri analiz edilmelidir.

SONUÇ

Bir işletmenin ekonomik performansına kâr odaklı değil katma değer odaklı bakmak gerekir. Kâr - Zarar tablosuna şöyle demeli: "Ben seni / Normal zamanlarımda değil / Şuursuz anlamına denk geldin de sevdim." Ardından katma değer tablosuna bakıp şöyle diyebiliriz: "Az kal-sın yüzüm güllüyordu / Bağışlayın efendim / Bazen haddim ve hakkım olmayan şeylere teşebbüs ettiğim oluyor böyle / Cahillik işte."

NOT : Sonuçtaki tirnak içine alınmış dizeler, Gönül Dilek'in Kar Kadın adlı şiir kitabından (Nurcan Yayınları, 2019) alıntı olup, kitapta daha güzelleri de var, örneğin "yeniden günaydın ülkem" vb.

2020 tahmini 600 binler Otoda üçüncü kayıp yıl

2016 ve 2017 yıllarında bir milyona dayanan Türkiye otomotiv pazarı 2018 ve 2019'da daralarak 500 binin altına indi. Sektör temsilcileri 2020 için 600 bin öngörüsünde bulundu. Bu sayı 2017'deki 950 bini aşan satışın yüzde 36 gerisinde

EKONOMİ SERVİSİ

TÜRKİYE otomotiv pazarı 2019'un ilk 11 ayında yüzde 28 küçüldü. Toplam otomobil ve hafif ticari araç satışı 388 binde kaldı. Bu sayı çok değil iki yıl önce 2017 sonunda 9856 bin, 2016'da da 983 bindi. Yıl biterken sektöre ilişkin değerlendirmelerini açıklayan otomotiv sektörü temsilcileri 2019'da satışların 500 binin altına kalacağını öngördü. AA'ya konuşan Otomotiv Sanayii Derneği (OSD) Yönetim Kurulu Başkanı Haydar Yenigün, "2018 yılı ve 2019 yılı olarak baktığımız zaman bulunmamız gereken yerden çok uzayız. Yılın bitmesine 2 hafta kaldı. Bu iki hafta içinde büyük bir değişiklik olmayacak, dolayısıyla yılı 500 binin altında kapatacağız" dedi.

PLANLAR GÖZDEN GEÇİRİLECEK

"2020 yılında bir miktar kıpırdanma bekliyoruz. Umarım yüzde 20 veya üstünde bir kıpırdanma olur, yani 600 binler telaffuz edilir" tahmininde bulunan OSD Başkanı, devletin sektörü canlandırmak için bazı önlemler aldığını ancak bu önlemlerin geçici olduğunu ve esasında sisteme çok da fayda sağlamadığını söyledi. Yenigün, 2020 için "Gelecekle ilgili plan-

larımızı, projelerimizi gözden geçirdiğimiz bir yıl olacak" ifadesini kullandı. OSD Yönetim Kurulu Başkanı Yenigün, "Bir şeylerin değişmesi gerekiyor. Bunlarla ilgili çalışmalarımızı ve tekliflerimizi yapıyoruz, bakanlarımızla görüşüyoruz. Umarım önümüzdeki dönemde yine teşvik edici bir mekanizma içinde satışların artmasını bekleyeceğiz" diye konuştu.

'VERGİ SİSTEMİ DEĞİŞMELİ'

Ülkemizde önemli yatırımları bulunan Toyota Türkiye Pazarlama ve Satış A.Ş. CEO'su Ali Haydar Bozkurt da, şunları söyledi: "2019 yılına başlarken hassas bir sene olacağını tahmin ediyorduk. Ancak sektör olarak bugüne kadar her zaman bardağın dolu tarafına bakmaya gayret gösteren bir yaklaşım içinde olduk. 2018 yılında 620 bin adetlere gerileyen toplam pazar, bu yıl ise 470 binler civarında kapanacak. Otomotiv sektörünün bir dizi sıkıntı yaşamaması için yıllık minimum satış rakamının 600 bin seviyelerinin altına inmemesi gerekiyor. Bu rakamların altındaki satışlar Türk ekonomisinin lokomotif sektörlerinin başında gelen otomotiv sektöründe bir dizi sıkıntıya neden oluyor. Mevcut şartlarda; otomobil satışlarını etkileyen iki temel faktör olduğunu görüyoruz. Bunlar-

dan biri kur diğeri faiz oranları. Kurlar, araçların maliyetinden yola çıkarak doğal olarak fiyatını belirliyor. Bunun yanında ayrıca vergilendirme sistemimizi de konuşmamız gerekiyor. Tüm dünyada uygulanan sistemler incelenerek ve otomotivin 5-10 yıl içinde gideceği yöne bakılarak bir vergi sistemi orta-

ya konulmalı diye düşünüyorum. Vergi oranlarının yüksek olduğu ortada ancak bu duruma bir başka açıdan da bakmamız gerekirse, vergi sisteminizin dünyayla uyumlu olmadığı ortada. 2020 yılında ülkemizdeki toplam otomotiv pazarının 550 bin adet civarında olacağını tahmin ediyorum."

OYDER: En kötü yılı geride bıraktık

OTOMOTİV Yetkili Satıcıları Derneği Başkanı (OYDER) Murat Şahsuvaroğlu, 2019 yılının 475-480 bin satış adetleriyle kapanmasını beklediklerini ifade etti.

"Eğer yerinde ve zamanında müdahaleler yapılmısaydı bu düşüş yüzde 40'ın üzerinde olacaktı" diyen OYDER Başkanı, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bizim sektörümüz; ithalat ihracat noktasında da sürekli artı veren bir sektördür. Sürekli artı veren bir sektörün de içerisinde yetkili satıcılık müessesesi de 950 adet plaza, 70 bin çalışan, 10 milyar dolar hacim büyüklüğe ulaşmış durumdadır. 2019 en kötüsüydü ve bu en kötüyü de hep birlik-

te, el ele geride bıraktık diyebiliriz. 2020 yılı ile ilgili beklentilerimiz ise devlet bankaları tarafından uygulanan yüzde 0.49'luk faiz kampanyasının devam etmesi ile birlikte 600 bin adetleri göreceğimiz yönündedir. Şunu da söylemeden geçmememiz lazım, devlet bankalarımızın bu kampanyasına dahil olan ve benzerlerini uygulayan tüm finans sektörünün kredi verme iştahlarını yükseltmelerini beklemekteyiz. Sadece yüzde 0.49 vermek değil aynı zamanda kredi talep eden tüketicilerin taleplerini en iyi şekilde değerlendirip kredi taleplerini onaylamalarını bekliyoruz."

TCDD: Çin'e ihracat treni göndereceğiz

TÜRKİYE Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) Genel Müdürü Ali İhsan Uygun, 6 Kasım 2019'da Çin yük treninin Marmaray'dan geçerek Prag'a ulaşmasının ardından trenlerin devamının geleceğini bildirdi.

AA Pekin muhabeirine değerlendirmelerde bulunan Uygun, "Ülkemizin farklı sektörlerine ait ürünlerin de yer aldığı bir ihracat trenini yakın zamanda Çin'e uğurlamayı planlamaktayız" dedi.

DEMİR İPEK YOLU ELZEM

Mayıs ayından beri Türkiye'nin doğusunda kalan ülkelerin demir yolları idareleriyle çok yoğun temas içine girdiklerini anlatan Uygun, şunları kaydetti: "Bakü-Tiflis-Kars hattının faaliyete geç-

mesinden sonra, hem yük trafiğinin, hem de üzerinden geçecek olan yük miktarının artması amacıyla görüşmeler gerçekleştirildi. Bunun sonucunda şunu gördük ki artık ülkemizin üretiminin ihracata dönüşmesi için Orta Koridor olarak adlandırıldığımız 'Demir İpek Yolu'nun faaliyete geçmesi gerekiyor."

BİNLİ SAYILAR UZAK DEĞİL

"Bakü-Tiflis-Kars hattının aktifleşmesiyle Kars'ta büyük bir lojistik merkez inşa etmekteyiz" diye TCDD Genel Müdürü, Çin ile yaptıkları görüşmeler kapsamında, 2020 yılı içerisinde yaklaşık 300-400 trenlik bir geçiş temin edebileceklerini ve önümüzdeki 3-4 yıl içerisinde binli sayılara ulaşmayı hedeflediklerini aktardı.

Arazi kiralanan Sudan'ın durumu

BU yazı 16 Aralık 2019 tarihli Aydınlık'ta yayınlanan "Dış ülkelerde arazi kiralama" başlıklı makalenin devamıdır. Sudan ve Türkiye arasında yapılan anlaşma uyarınca **"Türk - Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Anonim Şirketi"** kurulmuştur. Bu şirketin emrine 35 yıl süreyle 12.500 hektar arazi verilmiştir. Türk girişimciler emrine de 780.500 hektar arazi ayrılmıştır. Toplam kiralama süresi 99 yıla kadar uzatılabilecektir. Sudan hakkında konuyu değerlendirmede yararlı olacak bazı bilgiler aşağıda sunulmuştur:

Sudan kuzeydoğu Afrika'da, **Mısır** ile **Eritre** arasında yer alan ve **Kızıldeniz**'de kıyısı olan bir ülkedir. Toplam yüzölçümü 1,86 milyon kilometre kare olup, Türkiye'nin 2,4 katıdır. İklim sıcak ve kuraktır, kurak çöller vardır. Nisan ile Kasım ayları arasında bölgelere göre değişen yağış görülür. Arazi genellikle düz olup, bir özellikle taşmayan ovalarla kuzeyde **Sahra Çölü**, **Libya Çölü** ve **Nubya Çölü** gibi çöller egemendir. Ortalama yükselti 568 metredir. En yüksek yeri 3.042 metre olan Cebel Marrah'tır. Tanımsal alanın yüzde 15,7'si işlenmekte, yüzde 0,2'si çok yıllık bitkilerle kaplı ve yüz-

20'dir.

Satın alma gücü paritesine göre kişi başına düşen GSMH 2017'de tahmini 4300 \$'dır. GSMH'nin yüzde 39,6'sı tarımdan, yüzde 2,8'i sanayiden geri kalan yüzde 57,8'i hizmet kesiminden gelmektedir. Başlıca tarımsal ürünleri; pamuk, yer fıstığı, sorgum, darı, buğday, şeker kamışı, cassava, mango, muz, tatlı patates, susam, hayvan yemleri, koyun ve diğer canlı hayvanlardır. Sanayi kolları; pamuk çırçırılama, tekstil, çimento, yemeklik yağ, sabun, ayakkabı, petrol rafinasyonu, ilaç, süs eşyaları, otomobil ve kamyonet montaj ve değirmenciliktir. İşgücünün yüzde 80'i tarımda, yüzde 7'si sanayide yüzde 13'ü hizmet kesiminde çalışmaktadır. Yoksulluk sınırı altındaki nüfusun oranı 2009 tahmini olarak yüzde 46,5'tir. 2017 yılındaki bütçe açığı GSMH'nin yüzde 10,6'sına denk gelmektedir.

Kaynak: World Factbook - Central Intelligence Agency) Erişim tarihi 13.12.2019

OECD ve FAO'nun saptamalarına göre Sudan, 23 Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkesi arasında kişi başına düşen 2.177 dolarlık GSMH ile en yoksul olan dördüncü sıradadır. 2000 - 2016 yılları arasında yüzde 4,2 gelişme göstermiştir. Tarım arazisinin toplam araziye oranı yüzde 29 olup, işlenebilir arazi oranı sadece yüzde 8'dir. 2014 yılında yenilenebilir tatlı su kaynakları 4 milyar metreküp iken kullanılan su miktarı 27 milyar metreküptür. İhracatın yüzde 64'ü madensel yakıt ve yağ ile kimyasal ürünlerden oluşmaktadır. Kendine yeterlilik oranı yüzde 85'tir.

Arazinin pek az bir bölümü ekime el-

verişlidir. İşlemeye elverişli olan arazinin az olması yanında tarımda kullanılan arazi ciddi derecede bozulmuş olup potansiyel veriminin yüzde 30-35'i kadar ürün elde edilebileceği tahmin edilmektedir. Hektar başına buğday verimi Batı Avrupa'da 7,2 ton, Doğu Asya'da 5,0 ton, dünya ortalaması 3,2 ton iken Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerinde sadece 2,2 tondur. Yağlı tohumlarda dünya ortalaması verimi hektar başına 3,2 ton iken bu bölgede 0,9 tondur.

Kıraç alanlarda rüzgâr ve yağmur erozyonu, sulu tarım yapılan alanlarda ise tuzluluk ve alkalilik sorunu vardır. Tanımda su kullanıma şekli sürdürülebilir değildir. Kişi başına yıllık yenilenebilir su kaynakları 1.000 metreküpün altındadır.

Halen dünyanın aşırı derecede kurak bölgesi olan Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerinde iklim değişikliği tarım üzerindeki zararları artırmaktadır. Bu ülkeler sık sık kuraklıkla karşılaşmakta ve yer altı sularının sürdürülemez şekilde pompalanarak çekilmesiyle su kıtlığı ile yüz yüze gelmektedir. Geçen yüzyılda ortalama sıcaklık 0,50 C yükselmiş olup Kuzey Afrika ve Sudan'ın bazı bölgelerinde ortalama yağış yüzde 10 azalmıştır. İklim değişikliği tahminleri bütün bölgenin daha sıcak olacağını ve özellikle batı kıyılarındaki yağış azalmasını fazla-laşacağını göstermektedir. Bu yüzeyden su kaybının fazla-laşacağı ve daha sık kuraklık görüleceği anlamına gelmektedir.

Kaynak: OECD - FAO Agricultural Outlook 2018 - 2027 Special Focus: Middle East and North Africa, OECD Publishing, Paris/ FAO of UN, Rome. 0

PİRİREİS DÜZENLENEN TÖRENLE SUYLA BULUŞTU

'Vazgeçersek olta atacak sahil bırakmayacaklar'

Erdoğan, Pirireis deniz altısının havuza çekilme töreninde yaptığı konuşmada, 'Bıçak gırtlığa dayanana kadar sükunetimizden asla taviz vermedik ancak geldiğimiz noktada artık bu suskun ve çekingen politikayı sürdürme lüksümüz yoktur. Şayet KKTC ve Libya ile başlattığımız süreçlerden vazgeçersek bırakınız ekonomik faaliyetleri, bize denize girecek kıyı bırakmayacaklar' dedi

HABER MERKEZİ

TÜRK Deniz Kuvvetleri ve Türk savunma sanayisine yeni kabiliyet ve yetenekler kazandıran **Yeni Tip Denizaltı Projesi** kapsamında inşa edilen ilk denizaltı **Pirireis**, Cumhurbaşkanı **Tayyip Erdoğan**'ın katıldığı törenle havuza çekildi.

Pirireis'i havuza çekme töreni **Gölcük Tersane Komutanlığı**nda düzenlendi. Törende ayrıca 5'inci gemi **Seydialireis**'in ilk kaynağı da yapıldı. Alana gelirken tören birliğini selamlayan Erdoğan'a, Gölcük Tersane Komutanı **Tuğamiral Aydın Eken**, Pirireis Denizaltı projesi hakkında bilgi verdi, denizaltı inşa videosu sinevizyondan izletirildi.

Daha sonra Pirireis Denizaltısı suya indirilirken denizaltının ana objeleri takdim edilen Cumhurbaşkanı Erdoğan, tersane komutanlığı personeliyle fotoğraf çekirip bir süre sohbet etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan törende yaptığı konuşmada, projenin ilk adınının atıldığı günden şimdiye yürütülen çalışmalarda emeği geçenlere teşekkür etti. Hedeflerinin bu süreçte

elde edilen tecrübe ve birikimle, milli denizaltı projesini süratle hayata geçirmek olduğunu dile getiren Erdoğan, **Türkiye** olarak geleceğe güvenle bakabilmek için önce geçmişten geleceğe güçlü bir köprü kurulması gerektiğini vurguladı: "Sadece Cumhurbaşkanlığı forsumuzda temsil edilen devletlerimizin 2200 yılı aşkın köklü bir mazisi bulunuyor. Bu devletlerin yönettikleri toprakların haritasını şöyle bir gözümlüğün önüne getirdiğimizde ortaya gerçekten muhteşem bir manzara çıkıyor. **Anadolu**'yu merkez aldığınızda, en kuzeydeki **Baltık ülkeleri**ne, en doğudaki **Çin**'e, en güneydeki **Hindistan**'a, en batıdaki **Kuzey Afrika** topraklarına ve **Cebelitarık Boğazı**'na kadar her yerde izimiz vardır. Bu ülkenin ve bu milletin tarihini bilmeyenler, attığımız her adımda bize 'Burada ne işimiz var?' diye soruyorlar. Halbuki asıl sorulması gereken soru, 'Biz bunca zamandır niye oralarda yokmuşuz?' olmalıdır."

'DURDUK YERE MARAZA ÇIKARMA GAYEMİZ YOK'

Türkiye'nin izlediği politikanın, boyundan bü-

Erdoğan Seydialireis Denizaltısının ilk kaynağını yaptı.

'Güvenlik sağlanana kadar Libyalı kardeşlerimizin yanındayız'

MİLLİ Savunma Bakanı Hulusi Akar, törende yaptığı konuşmada bölgesel ve küresel düzeyde belirsizlik, risk ve tehditlerle dolu hassas bir dönemden geçildiğini belirtti: "Böyle bir dönemde ülkemizin güvenliği, asil milletimizin huzur ve refahı için sadece bugünün değil, geleceğin savunma ve güvenlik teknolojilerini de yakından takip etmek ve buna göre gerekli hazırlıkları yapmak mecburiyetindeyiz. Nitekim yurtiçinde ve sınır ötesinde başarıyla yürütülen terörle mücadele operasyonlarında yerli ve milli savunma sanayisi ürünlerimizin ne kadar önemli olduğu açıkça görülmüştür."

Yerli ve milli imkanlarla üretilen **MİLGEM korveti**, **lojistik destek gemisi**, çok maksatlı **amfibî hücum gemisi**, **Altay tankı**, **Atak taarruz helikopteri**, silahlı/silahsız **insansız hava araçları**, **Hürkuş eğitim uçağı**, **Göktürk-1** gözetleme uydusu, yeni tip karakol botları, süratli müdahale botları, milli **piyade tüfeği**, mayına karşı korumalı araçlar, hava savunma ve füze sistemleri başta olmak üzere birçok sistem ve alt sistemlerin savunma sanayisinde gelinen noktayı en açık şekilde gösterdiğini anlatan Akar, şunları söyledi: "Reis sınıfı denizaltılarımızın inşasında elde edeceğimiz tecrübelerle tıpkı **MİLGEM**'lerde olduğu gibi milli denizaltımız **MİLDEN**'i de üreteceğimize inanıyoruz. Denizaltılarımızın tamamlanıp donanmamıza katılması **TSK**'nın etkinlik, caydırıcılık ve saygınlığına önemli katkılar sağlayacak, **Deniz Kuvvetlerimiz**, hem **Mavi Vatanımızdaki** hak, alaka ve menfaatlerimizi

hem de **Kıbrıslı** kardeşlerimizin haklarını çok daha güçlü bir şekilde koruyacaktır. Bu çalışmaların ne kadar hayati önemi haiz olduğu, Ege'de, Doğu Akdeniz ve Kıbrıs'ta yaşanan son gelişmelere bakıldığında bir kez daha ortaya çıkmaktadır."

Libya ile yapılan "**Deniz yetki alanlarının sınırlandırılması**" ile "**Güvenlik ve askeri işbirliği**" mutabakat muhtıralarını, "hak ve menfaatlerin korunması yönünde atılan stratejik öneme sahip adımlar" olarak nitelendiren Akar, şöyle konuştu:

"Bugün Suriye'de olduğu gibi Libya'da da barış, huzur ve güvenlik sağlanana kadar **Libyalı** kardeşlerimizin yanında olma devam edecektir. Türkiye, savunma sanayisindeki stratejik ihtiyaçlarını kendisi tasarlayabilir, geliştirebilir, üretebilir ve bunların ihracatını yapabilir hale gelinceye kadar durmayacağız, dinlenmeyeceğiz, gece-gündüz çalışacağız. Yapabildiğimizi, üretebildiğimizi gördük, bundan sonra da üretmeye devam edeceğiz."

yük işlere kalkışarak başını belaya sokma veya hakkı olmayan yerle müdahalede bulunma olmadığını belirten Erdoğan, "Tam tersine, hem kendimiz hem dostlarımız hem de tüm insanlık için gecikmiş bir hak temsili mücadelesi içindeyiz. **Suriye**'de yürüttüğümüz hareketların amacı budur. **Doğu Akdeniz**'de izlediğimiz politikanın gayesi de budur. Son olarak meşru **Libya** yönetimiyle yürüttüğümüz çalışmalar da bu çerçevededir" dedi.

Türkiye'nin, Doğu Akdeniz ve Libya politikalarına değinen Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü: "**Yunanistan** ve onu destekleyen kimi ülkeler, uzunca bir süredir Türkiye'yi denize adım atamaz hale getirmenin hazırlıkları içindeydi. Bizim, durduk yere kimseyle maraza çıkarmak, kimsenin hakkını, hukukunu gasp etmek gibi bir niyetimiz yoktur. Bıçak gırtlığa dayanana kadar da sükunetimizden asla taviz vermedik ancak geldiğimiz noktada artık bu suskun ve çekingen politikayı sürdürme lüksümüz yoktur. Şayet **KKTC** ve **Libya** ile başlattığımız süreçlerden vazgeçersek bırakınız ekonomik faaliyetleri, bize denize girecek kıyı, olta atacak sahil bile bırakmayacaklar."

'BU DÜZENE RAZI OLMAYACAĞIZ'

Akdeniz'de en uzun kıyı şeridine sahip Türkiye'nin balıkçılıktan ancak yüzde 1 oranında pay alabileceği bir düzene razı olmayacaklarını söyleyen Erdoğan, aynı şekilde kimsenin denizaltındaki hidrokarbon kaynaklarının aranması ve işletilmesinden tamamen dışlanmış bir Türkiye'ye rıza göstermelerini beklememesi gerektiğini vurguladı. **Erdoğan**, şu değerlendirmeyi yaptı: "Ege'deki egemenliği, kendilerine ait olmayan ada adacık ve kaya parçaları üzerinden hazırladıkları proje ile Türkiye'nin haklarına göz dikerek, meydanın boş olmadığını bilmelidir. Masa başında çizilen haritalarla, çevre hassasiyeti veya bilimsel faaliyet kesvisi altında ülkemize emrivaki yapılmasına izin veremeyiz. Bizim gerek kıta sahanlığı gerek münhasır ekonomik bölge ve deniz yetki alanları meselesinde yerleşik uygulamalara aykırı hiçbir adımımız yoktur."

'MASAYA OTURURUZ'

Türkiye olarak deniz yetki alanları konusunda Libya ile 10 yıl önce ilk adımları attıklarını vurgulayan Erdoğan, "Halen **Deniz Kuvvetleri Komutanlığımızın Kurmay Başkanlığı**nı yürüten **Tümamiral Cihat Yayıcı**'nın bu konuda hazırladığı raporlar, haritalar, yazdığı makaleler ve kitaplar ortadadır. Ülkemizin Libya'ya bakan kara bölümü ile Libya'nın ülkemize bakan kara bölümü arasındaki deniz yetki alanı çıkışması uluslararası mevzuata ve uygulamalara göre bize bu hakkı veriyor. Elbette bu konuda hak sahibi olduğunu söyleyen herkesle de görüşmeye, konuşmaya ve hakkaniyet esasına göre yeni yollar bulmaya çalışacağız ama hiç kimse bizi dışlama, kıyılarımıza hapsedme, ekonomik çıkarlarımızı gasbetme niyetiyle karşımıza gelmesin. Ege'nin de Akdeniz'in de sahibi bu denizlere kıyıları olan ülkelerin tamamıdır. En uzun kıyı sahibi ülke olarak biz de buradaki haklarımızı korumak için sonuna kadar tüm imkanlarımızla mücadele etmekte kararlıyız."

'LIBYA İLE TÜRKİYE DENİZDEN KOMŞUDUR'

Suriye'de gerçekleştirilen hareketlarla büyük bir oyunun bozulduğu ortadayken bunları kö-

tülemek için çırpınanların içeride ve dışarıda hâlâ mevcut olduğunu söyleyen Erdoğan, "Şimdi de tarih ve hukuk bilmez bazı gafiller, kimi zaman içlerinden kimi zaman da açıkça 'Libya nere, Türkiye nere?' diyebiliyorlar. Güya ülkelerimizi ve bizi maceracılıkla suçluyorlar. Halbuki Türkiye ile Libya denizden komşudur. Deniz yetki alanlarımızın çıktığı nokta itibarıyla biz Libya ile Akdeniz'de her türlü işbirliğine, her türlü ortak çalışma yürütmeye hak sahibiyiz. Aynı şekilde Cumhuriyetimizin Kurucusu **Gazi Mustafa Kemal**'in Libya'da verdiği mücadeleyi de unutmamalıyız. Madem Libya'nın bizimle ilgisi yok öyleyse Gazi Mustafa Kemal orada ne arıyordu? Canını tehlikeye atma pahasına hangi mücadeleyi veriyordu? Demek ki Libya bizim için gerekirse canımız pahasına yanında yer almamız gereken bir yerdir. Bugün **Kuzey Afrika**'nın her yerinde olduğu gibi Libya'da da sayıları milyonla ifade edilen ve kendilerini Anadolu halkıyla kardeş gören soydaşlarımız bulunuyor. Kuzey Afrika'daki Arap kardeşlerimizin ülkemize olan derin muhabbetini bölgeyi ziyaret etmiş herkes görmüştür, yaşamıştır. Netice itibarıyla Türkiye ne Suriye'de attığı adımlardan ne de Libya ile vardığı mutabakattan kesinlikle geri dönmeyecektir. Meşru **Libya hükümetini** yıkmaya yönelik çabaların yoğunlaşmasının sebebinin gayet iyi biliyoruz. Son dönemde meşru Libya yönetimine çok ciddi desteklerimiz oldu. Gerekirse bu desteklerin askeri boyutunu arttıracak karada, denizde ve havada her türlü imkanı değerlendireceğiz."

'DONANMAMIZIN GÜCÜNE GÜÇ KATACAK'

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Yaşar Güler de törende yaptığı konuşmada şunları söyledi: "Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, Reis Sınıfı denizaltılarla de yeni imkanlara kavuşacak ve gücüne güç katacaktır. Deniz Kuvvetleri Komutanlığımızın pek çok zaferi tarihe altın harflerle yazdıran kahraman komutan ve leventlerinin taşıdığı inanç ve ruhla en modern deniz harp silah ve vasıtalarını öz kaynaklarımızla inşa edip denizcilikte en üstün eğitim seviyesine ulaşarak kendisine verilen görevleri bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da başarıyla yerine getireceğini ve denizlerdeki Türk hak ve menfaatlerini koruyarak atalarımızdan aldığımız şerefli sancağı daha da yükseklere taşıyacağına olan inancımız tamdır."

KAMU-ÖZEL ORTAKLIĞI

Savunma Sanayii Başkanı İsmail Demir de yeni tip denizaltı projesinin bir sözleşmenin ötesinde, kamu ve özel sektörün ahenk içerisinde çalıştığı örnek program olduğunu söyledi.

Milli Savunma Bakanlığı envanterine girecek olan "**reis sınıfı**" denizaltılarında mevcut sistemlerin geliştirilerek kullanılmasına yönelik Ar-Ge faaliyetlerine başlandığına değinen Demir, şöyle konuştu: "Yerli ve milli yakıt pili, ana elektrik motoru, batarya ve çeşitli tipte sonarların geliştirilmesine kurumumuz bünyesinde başlanılmıştır. Ar-Ge faaliyetleri kapsamında elde edilecek ürünlerin önümüzdeki senelerde başlayacak diğer sualtı platformları projelerimizde kullanılmaya başlanması ve teknik açıdan dünya pazarında tercih ediliyor olması kurumumuzun stratejik hedefleri arasında orta ve uzun planları arasında yer almaktadır. Proje kapsamında tedarik edilen denizaltılar havadan bağımsız tahrik sis-

2022'de hizmete girecek

HAVADAN bağımsız tahrik sistemine sahip Yeni Tip Denizaltı Projesi kapsamında 6 yeni tip denizaltının inşası öngörüiliyor. Pirireis havuza çekilirken, ikinci denizaltı Hızırreis'in donatımı, 3'üncü ve 4'üncü denizaltıların gövde imalatları sürüyor.

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı tarafından yürütülen Yeni Tip Denizaltı Projesi ile dalmış durumda ve gizlilik içinde uzun süre hareket icra edebilme yeteneği, yüksek süratli gelişmiş torpidoları, satıl hedeflerine (kara dahil) atılabilen güdümlü mermi kabiliyeti olan 6 denizaltı Deniz Kuvvetleri Komutanlığına kazandırılacak.

Pirireis denizaltısının 2022 yılında hizmete girmesi planlanıyor. Proje kapsamında inşa faaliyetlerine devam edilen diğer 5 denizaltı ise 2027'ye kadar hizmete alınarak donanmanın gücüne güç katacak.

Denizaltılar, 68,35 metre uzunluğa, 6,3 metre mukavim tekne dış çapına, 1850 ton deplasmana ve 40 personel kapasitesine sahip bulunuyor. Dünyaca "Tip-214" olarak tanınan ve sahip olduğu yakıt pili teknolojisi sayesinde havadan bağımsız tahrik kabiliyetine sahip denizaltılar, Türk Deniz Kuvvetleri için ilk olma niteliği taşıyor. Su altı, su üstü ve kara hedeflerine karşı silahlarla donatılmış olan denizaltılar birçok tipte torpido, füze atabilme ve mayın dökebilme özelliğine sahip bulunuyor.

YERLİ ÜRETİCİLER KATKI VERİYOR

Thyssen Krupp Marine Systems ana yükleniciliğinde gerçekleştirilen Yeni Tip Denizaltı Projesi, su altı teknolojileri ve denizaltı platformlarına ilişkin teknoloji transferi, altı yapı geliştirme çalışmaları, teknik personel yetiştirme, ürün yerleştirme ve sanayileşme gibi çok boyutlu hedeflerin tamamlanmasını içeren stratejik önemi haiz bir proje niteliği taşıyor. Denizaltılarda ASELSAN, HAVELSAN, MİSOFT, STM Savunma Teknolojileri Mühendislik ve Ticaret AŞ, Koç Bilgi ve Savunma, TÜBİTAK, AYESAŞ'ın geliştirdiği milli sistemler kullanılıyor ve Gürdesan, Sirena Marine, Artaş, İ-Marine gibi birçok yerli üretici inşa sürecine katkı veriyor. Azami yerli sanayi katılımı hedeflenen projedeki kazanımlar, Milli Denizaltı (MİLDEN) kapsamında inşa edilmesi hedeflenen yerli ve milli denizaltılar için güçlü bir referans olacak.

temi için dünya üzerinde kullanılmakta olan üç fazla sistemden yakıt pili teknolojisini kullanmakta olup donanmamız için bir ilk olma niteliği taşımaktadır."

Demir, başkanlığın, Türkiye'nin küresel güç olma ülküsüne matuf olarak milli sanayinin savunma ve güvenlik ihtiyaçlarını karşılayabilir ve idame edilebilir kapasiteye ulaşmasını teminen, gerekli politika ve stratejilerin geliştirilmesi süreçlerine öncülük yaptığını sözlerine ekledi.

Kıbrıs'a İHA'dan sonra deniz üssü

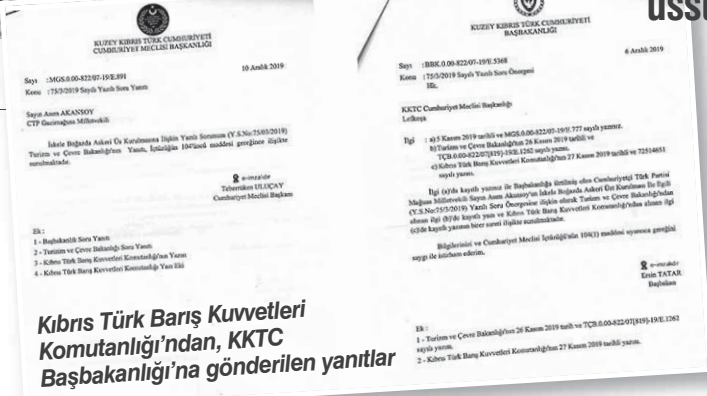
Kıbrıs'ta İHA ve SiHA üssünden sonra şimdi de deniz üssü gündemde. Donanmamız Kıbrıs İskele Boğazı'nda deniz üssü kurmak için harekete geçti. Emekli Tümamiral Cem Gürdeniz Kıbrıs'ta deniz üssü kurulmasının gereklilikten öte elzem olduğunu söyledi

AYDINLIK / ANKARA

DOĞU Akdeniz'de gerilim artarken Türkiye'den bir hamle daha geldi. KKTC'de kapalı bulunan Geçitkale Havaalanı'nın İHA ve SiHA'lar için üs haline getirilmesi sonrasında şimdi de Türk savaş gemileri için deniz üssü kurulması kararlaştırıldı. Konu ile ilgili KKTC Hükümetinden henüz resmi bir açıklama yapılmadı. CTP Mağusa Milletvekili Asım Akansoy konu ile ilgili bir soru önergesi verdi. Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanlığı'ndan, Akansoy'un sorusuna cevaben KKTC Başbakanlığı'na gönderilen yazılı açıklamada; "Mevcut proje de yeni karargah binası ve tesislerinin yapılması planlanmaktadır. Karargah binasına ihtiyaç vardır. Gerekli izin ve onaylar alınmıştır. Mevcut projede mühimmat deposu planlanmamıştır" denildi.

Bu arada kurulması planlanan yerin, **Gazimağusa** yakınlarında **İskele Boğazı**'nda,

Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanlığı'ndan, KKTC Başbakanlığı'na gönderilen yanıt

geçmişte harnup ticaretinde kullanılan eski limanın yanı olduğu öğrenildi. KKTC'de yayınlanan Havadis gazetesi de üssün kurulacağı yerin haritasını ve **Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanlığı**'ndan, Akansoy'un sorusuna cevaben **KKTC Başbakanlığı**'na gönderdiği yazıyı yayınladı.

CEM GÜRDENİZ: ÜSSE İHTİYACIMIZ VAR

Emekli Tümamiral Cem Gürdeniz KKTC'de deniz üssü kararının çok önemli bir karar olduğunu söyledi. Bölgede yaşananların KKTC'de deniz üssü kurulmasını zorunlu kıldığını vurgulayan Gürdeniz

şunları söyledi: "Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'nın Doğu Akdeniz'e yönelik hareket üssü Aksaz'da. Aksaz çok stratejik bir konumda. Ancak KKTC'nin doğusun-

daki bir olaya müdahalesi zaman alır. Çünkü burası 350 mil uzaklıkta. En hızlı giden geminin bölgeye ulaşması bile 10 saat sürer. Özellikle günümüzde KKTC'nin doğusu Türkiye'nin güvenliği açısından çok kritik bir konumdur. Bizim bölgede güvenliği sağlamamız için KKTC'de hareket üssüne ihtiyacımız var. Böyle bir deniz üssü kurmamız, gerekliliğin de ötesinde elzemdir. Bu üs Kıbrıs ve çevresindeki her olaya anında müdahale edebilir."

'Sondaj gemilerini koruyacak'

ESKİ Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanı Necati Özgen de Doğu Akdeniz'in giderek ısındığını ve bölgede gerilimin arttığını belirterek, "Türkiye buna hazırlık yapmalı. Kıbrıs'ta bir deniz üssü kurması bu nedenle önemli. Bu arada bölgede doğalgaz arama çalışmaları yapan gemilerimiz var. Bu araştırma gemileri savaş gemilerimiz tarafından korunuyor. Bölgenin başka yerlerinde de araştırmalarımız olacak. Kıbrıs'ta kurulacak deniz üssü bu açıdan da yararlı olacaktır" değerlendirmesinde bulundu.

Son dönemde Libya'nın ağırlık kazandığını kaydeden Gürdeniz, "Libya'nın önem çıkmasıyla Aksaz'daki hareket üssümüz tamamen bu bölgeye yoğunlaşır. KKTC'de kurulacak üs de Kıbrıs adası etrafındaki gelişmeler için görevlendirilir. Kuzey Kıbrıs'ta kurulacak üste böylece yakıt ve cephane ikmali ile diğer lojistik destek imkanlarının bulunması çok büyük bir esneklik ve hareket yeteneği artırmına neden olacaktır. Bu üssün en kısa zamanda kurulması Türkiye'nin çıkarları için çok önemlidir" diye konuştu.

60 TIR'lık sevkiyat

ABD ordusu, Suriye'de terör örgütü PKK/YPG'nin işgalindeki petrol sahalarına çok sayıda araç ve lojistik malzeme gönderdi. Amerikan ordusu, Suriye'nin Haseke ve Deyrezor illerindeki petrol sahalarında bulundurduğu üs ve askeri noktalarına Irak üzerinden lojistik takviye göndermeye devam ediyor. AA, önceki gece El-Valid sınır kapısı üzerinden giriş yapan ABD konvoyunu, Kamışlı ilçesinde görüntüledi. Deyrezor'daki petrol sahalarına giden konvoyda, pikaplar, 4x4'ler, sondaj ve petrol çıkarma çalışmalarında kullanılan malzemeler ile kapalı kasa yaklaşık 60 TIR yer aldı.

AA, El Ömer petrol sahasına Suudi Arabistan'ın Aramco şirketinin mühendis ve teknisyenlerinin geldiğini, daha sonra bu uzmanları korumak amaçlı onlarca üniformalı Suudi Arabistan askerinin yeşil köy adlı konutlara yerleştiğini duyurmuştu.

ABD, Barış Pınarı Harekati'nden sonra PKK/YPG işgalindeki enerji sahalarını kontrol etmeye çalışmış, yüzlerce TIR'lık konvoylarla askeri ve sivil lojistik sevkiyatlar yapmıştı. ABD Başkanı Donald Trump da 23 Ekim'deki açıklamasında, ülkenin doğusundaki petrol yataklarını güvence altına aldıklarını ve burada bir miktar ABD askerinin kalacağını ifade etmişti.

ABD karar almadan da ambargo uyguluyordu

Türk Akım 2-3 haftaya devreye alınacak

RUSYA Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, TürkAkım doğalgaz boru hattının 2-3 hafta içinde devreye alınacağını söyledi.

Lavrov, Rus devlet televizyonu Per-viy Kanal'da (Birinci Kanal) konuk olduğu 'Bolşaya İgra' (Büyük Oyun) adlı programda ABD'nin TürkAkım ve Kuzey Akım-2 doğalgaz boru hattı projelerine yönelik yaptırımlarını değerlendirdi.

Kuzey Akım-2 ve TürkAkım'ın inşa edileceğinden emin olduğunu belirten Lavrov, TürkAkım'ın tam olarak 2-3 hafta içinde hizmete gireceğinin altını çizdi. Kuzey Akım-2 projesinin ABD'nin tüm tehditlerine rağmen gerçekleşeceğini kaydeden Lavrov, "Öncelikle Avrupalıların kendi ticari çıkarını anladığından eminim. İkinci-si, Avrupalılar uzun vadeli enerji güvenliği açısından projeye ilgi duyuyor" dedi.

Yunan Dışişleri Bakanı Hafter'le görüşecek

YUNANİSTAN Dışişleri Bakanı Nikos Dendias'ın Libya'ya ziyarette bulunduğu belirtildi. Dendias'ın Halife Hafter ile görüşmesi bekleniyor.

Ekathimerini'nin aktardığı habere göre, Dendias dün sabah saatlerinde Elefsina'daki askeri havayolundan Bingazi'ye hareket etti. Dendias, önceki günlerde de Ürdün, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'ne ziyaretlerde bulunmuştu.

Türkiye ile Trablus'taki Ulusal Mütahakat Hükümeti'nin arasında imzalanan 'Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına ilişkin Mütahakat Muhtırası'na tepki gösteren Yunanistan, Libya'nın Atina büyükelçisini Dışişleri Bakanlığında çağırarak söz konusu anlaşmanın içeriğine dair bilgi talep etmişti.

KUZEY Makedonya'nın başkenti Üsküp'te temaslarda bulunan Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı Mustafa Şentop ABD'nin yaptırım kararları, Türkiye ile Libya arasında TBMM'de güvenlik ve askeri işbirliği mutabakat muhtırasının onaylanması, Türkiye'nin Libya'ya olası asker göndermesiyle ilgili tezkere ve Avrupa'da yükselen ırkçılık ve İslamofobi konularında değerlendirmede bulundu.

Yaptırım meselesinin, ABD'nin uzun zamandır, özellikle ABD Başkanı Donald Trump'ın seçilmesinden sonra kullanılan önemli bir tehdit olduğunu kaydeden Şentop, "Bunlar tabii ilk konuşulduğu zaman biraz bir etkisi olmuştur psikolojik olarak. Fakat bu kadar çok kullanıldığı için bunlar, artık yaptık, yapacağız, yapıyoruz falan gibi bu tehdidin etkisi, tesiri azalmaya başladı. Öncelikle ben Türkiye üzerinde bunun ekonomik anlamda bir tesiri olacağına inanmıyorum. Böyle bir şey mevzubahis olmayacak" dedi.

'ABD DAHİL HERHANGİ BİR ÜLKEYE MAHKUM DEĞİLİZ'

Birtakım yaptırımların, ambargoların, Türkiye'nin özellikle savunma alanındaki çeşitliliği, alternatifleri dikkate alındığı takdirde Türkiye'yi engelleyecek ve zarar verecek bir tablo çıkartmayacağını vurgulayan Şentop, sözlerini şöyle sürdürdü: "Şunun için söylüyorum, Türkiye zaten daha önce bu tür bir karara, açık bir karara bağlı olmaksızın,

mesela F-35'lerle ilgili bir yaptırıma, bir ambargoya tabi değil miydi? Daha önce biz İHA'larla ilgili yine Patriot füzeleriyle ilgili olarak benzer durumlarla karşılaşmadık mı? Ne yaptık onların karşılığında? İşte S-400 meselesi gündeme geldi. Türkiye o konuda kararı bir şekilde adımlar attı. F-35'lerle de ilgili Türkiye alternatifleri değerlendiriyor. Bunu biliyorsunuz. Türkiye, ABD dahil herhangi bir ülkeye mahkum, meşgul değil bu konuda."

Yaptırımların, ambargoların Türkiye'ye ekonomik olarak da savunma sanayisi anlamında da olumsuz etkisi olacağını düşünmediğini dile getiren Şentop, "Bir tek olumsuz bir etki var o da Türkiye-Amerika ilişkileri bakımından bu ilişkilere zarar verecek bir tablo çıkartacak. Amerika'nın tercihi buysa, eğer Türkiye ile ilişkilerini bozmayı veya zarara uğratmayı hedefliyorsa, amaçlıyorsa böyle bir sonucu buradan elde

Almanya'ya yaptırım Avrupa yanlısıymış!

ABD'nin Berlin Büyükelçisi Richard Grenell Alman hükümetinin Kuzey Akım-2 projesi nedeniyle Washington'a gösterdiği tepkiye karşı çıktı. Bild am Sonntag gazetesine konuşan Grenell ABD Başkanı Donald Trump'ın Kuzey Akım-2 projesine katılan şirketlere yaptırım öngören yasayı imzalamasının "son derece Avrupa yanlısı bir karar" olduğunu savundu. ABD'li Büyükelçi, birçok Avrupalı diplomatın bu nedenle Amerikan hükümetine teşekkür ettiğini ile-

ri sürdü.

DW Türkçe'nin aktardığına göre Grenell izlenen siyasetin "Obama hükümetine kadar giden" ve "uzun vadeli bir politika" olduğunu söyledi. Grenell "Amaç hep Avrupa enerji kaynaklarının çeşitliliğini sağlamak ve bir ülkenin ya da bir kaynağın Avrupa üzerinde enerji yoluyla çok güçlü bir nüfuz oluşturmamasını güvence altına almak" diye konuştu.

ABD hükümetinin yaptırımları olabileceğini titiz bir biçimde şekillendirmek istediğini söyleyen Grenell "Katımlı şirketlerin daha şimdiden tepki göstermiş olmasından memnuniyet duyuyoruz" diye konuştu.

Kuzey Akım-2 projesinde yer alan firmalardan Allseas, Trump'ın yaptırım öngören yasayı imzalaması üzerine projeye katılımını durdurmuştu. ABD hükümetinin yaptırımdan etkilenecek kişi ve kurumların isimlerini belirlemek için ise 60 günlük süresi bulunuyor.

Kuzey Akım-2 doğal gaz boru hattı projesinin 2020 yılında tamamlanarak Rus doğal gazını Polonya ve Ukrayna gibi ülkeleri bypass ederek Rusya'dan Almanya'ya ulaştırması hedefleniyor.

Türk personelin akıbeti yakından takip ediliyor

Türkiye, Libya'da açık denizde seyreden teknik bir arıza nedeniyle kıyıya yanaşma talebinde bulunan ve içinde 3 Türk personelin de bulunduğu gemide, general Halife Hafter'e bağlı güçlerin yaptığı kontrollere ilişkin gelişmeleri yakından izliyor.

Diplomatik kaynaklardan edinilen bilgiye göre, Dışişleri Bakanlığı, Türkiye'nin Trablus Büyükelçiliği ve Misurata Başkonsololuğu üzerinden, yaşadığı teknik arıza sonucu Libya'da general Hafter'e bağlı güçlerce limana çekilen ve kargo kontrolü yapılan gemideki mürettebattan 3 Türk vatandaşla ilişkin gelişmeleri takip ediyor. Diplomatik kaynaklar, limana çekilen geminin kargo kontrollerinin yapıldığını ve Türk gemilerine ilişkin haberlerde yer aldığı şekliyle bir gözetimin söz konusu olmadığını vurguladı.

Libya'da darbeye general Halife Hafter'e bağlı güçler, Karayip ülkesi Grenada bandıralı bir geminin denetim ve yükünün kontrolü için Ras El Hilal Limanı'na çekildiğini açıklanmış, geminin durdurulmasına ve 3 Türk vatandaş personelin pasaportlarının kontrol edilmesine ilişkin görüntüleri paylaşmıştı.

Suriye ordusu İdlib'de ilerliyor

İDLİB konusunda Türkiye ve Rusya arasında varılan mutabakat sonrası Suriye ordusunun İdlib'deki terör örgütlerine yönelik kapsamlı operasyonları devam ediyor.

Suriye, İdlib'in terörden temizlenmesi noktasında kararlı duruyor. Suriye ordusunun, İdlib'in güneydoğusunda bulunan 4 köyü ve 2 tepeyi terör örgütlerinden geri aldığı kaydedildi.

Sputnik'e konuşan Suriyeli bir saha komutanı, "Suriye ordusu, Bustan, Harraki, Ebu Şarci ve El Burj köyleri ile Harran ve Humus tepelerinde kontrolü ele geçirdi" dedi. İdlib'in güneydoğusunda operasyonlara devam ettiklerini belirten komutan, çikan çatışmalarda El Nusra Cephesi ve onlarla bağlantılı grupların kayıplar verdiğinin altını çizdi.

PKK mühimmatı imha edildi

MİLLİ Savunma Bakanlığı (MSB), Irak'ın kuzeyinde devam eden "Pence-1" ve "Pence-2" operasyonlarında terör örgütü PKK'ya ait iki yeni sığınak içinde çok sayıda silah, mühimmat ve yaşam malzemesi ele geçirildiğini bildirdi.

MSB'den yapılan açıklamada, ele geçirilen malzemelerin görüntülerine yer verilerek Irak'ın kuzeyinde başarılı şekilde devam eden operasyonlar sırasında 21 Aralık'ta teröristlerin kullandığı iki sığınak daha tespit edildiği belirtildi. Açıklamada sunlar kaydedildi: "Sığınaklarda yapılan arama ve taramalarda 4 av tüfeği, 47 av tüfeği mühimmatı, 28 Zagros keskin nişancı silahlı mühimmatı, 115 Bixi makineli tüfek mühimmatı, 229 AK-47 piyade silahlı mühimmatı, 5 AK-47 piyade silahlı şarjörü, 2 RPG-7 roketatar sevk fişegi, 2 RPG-7 roketatar mühimmatı, 3 M-16 paintball silahlı, telsiz, keskin nişancı kıyafeti ve çok sayıda yaşam malzemesi ele geçirildi. Ele geçirilen silah, mühimmat ve yaşam malzemesi komandolarımız tarafından imha edildi."

Aralık

İsmet
ÖZÇELİK

Zamlara rağmen cirolar düşüyor

CUMARTESİ günü programsız bir şekilde dolaştım. Pazar yerlerini gezdim. Esnaflarla sohbet ettim. Avukat dostlarla buluştum. Politikacı tanıdıklarımla bir araya geldim. Herkes kendi derterini anlattı. Anlatılanlar Türkiye'nin sorunlarıydı. İşte onlardan bazıları:

DURGUNLUK

Gündemin ilk sırasında ekonomi var. Herkes çok sıkıntılı. **“Bir dokun bin ah işit”** durumu yaşıyor.

Esnaflar çok tedirgin. Her şey zamlanmış. Ama buna rağmen cirolar düşmüş. Durgunluğun boyutunu gösteriyor.

UMUTLAR TÜKENİYOR

Ankara'nın en eski pastanelerinden biri. Sahibini 20 yıldır tanıyorum. Pastane doluydu. **“İşler iyi herhalde”** dedim. Güldü ve şunları söyledi: **“Kalabalığa bakma. Kuru kalabalık. 3 saat oturuyor, sadece bir çay içiyorlar. Burası babadan kalma. 40 yılı aşkındır ben ve kardeşlerim çalışıyoruz. Hiç böylesini görmedim. Üç aile geçiniyorduk. Şimdi bir aileyi bile geçindirmiyor. İşleri iyiye gideceğini gösteren bir işaret de yok. Kardeşler oturup ‘ne yapacağımızı’ tartışmaya başladık.”**

SEMT PAZARLARI

Semt pazarlarında da durum aynı. Pazarcular da çok dertli. Yenışehir Semt Pazarı. Ankara'nın göbeğinde. Abdi İpekçi Parkı'nın yanında. Kalabalıktan pazarda dolaşmak zor olurdu. Şimdi çok sakin. Pazarcılarla konuştum. Eskiden getirdikleri ürünün yansıyı getiriyorlarmış. Yine de bitiremez olmuşlar. Balalı bir pazarcı isyan etti. **“Şu fiyatlara bak abi. Vatandaşı bunu nasıl alsın. Gelen müşteri bakıyor, almıyor”** dedi.

BORÇLA ALIYORLAR

Güdüllü pazarcı söze girdi: **“Bizde alışveriş peşin. Ama vatandaşta nakit yok. O nedenle buralara uğrayamıyor. Sebze meyvesini marketten karşılıyor. Kredi kartına yükleniyor. Borca alıyorlar.”** Durumun giderek kötüleştiğini anlattılar. Satışlar yüzde 50'ye yakın düşmüş. Pazarlılığı bırakanların sayısı artmış. ★★

YARGI

Avukat dostlarla yargıyı konuştuk. İçlerinde Ak Partili ve MHP'liler de vardı. Bir avukat tespihle kürsiye çıkan hakimi anlattı. **“Görülmiş şey değil. FETÖ'ye malzeme veriyorlar. Yargıda kara propagandaya ortam hazırlıyorlar”** tepkisi verdi. Yargıda liyakat uyarısı öne çıktı. ★★

BELEDİYELER

Ak Parti, CHP, MHP, HDP fark etmiyor. Belediyelerden pis kokular geliyor. Siyasilerle yaptığımız sohbetlerin gündemi de buydu. Yeni göreve gelen ekipler de aynı. **“Kemiksiz et”** için fırsat kolluyorlar. MHP geçen günlerde konuyu masaya yatırmış. Sessiz sedasız harekete geçmiş. Adı yolsuzluğa kanşanları istifaya zorlamış. Diğer partiler ise beklemede. Herkes biliyor ama parti yönetimleri seyreliyor. CHP iktidarı **“yolsuzluk”**tan vuruyordu. Böyle giderse bu kozu da gidecek. Yok birbirlerinden farkları...

'Belgeleri bugün açıklayacağım'

ESKİ CHP Milletvekili ve işadamları Sinan Aygün, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş ile CHP'li üç belediye meclis üyesi hakkındaki rüşvet iddiasıyla ilgili belgeleri bugün açıklayacağını duyurdu.

Sinan Aygün, Eskişehir yolundaki **“Togo İkiz Kuleleri”** olarak adlandırılan inşaatının mühürlenmesinin ardından, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş ve üç CHP'li belediye meclis üyesinin kendisinden 25 milyon lira rüşvet istediğini iddia etti. İddia ile ilgili İçişleri Bakanlığı mülkiye müfettişi görevlendirirken iddiaları reddeden Yavaş, **“Parsel parsel Ankara'yı satanların hepsinden hesap soracağım”** dedi.

Sinan Aygün'ün imar planını yaptırıldığı ve inşaat ruhsatını aldığı **“Togo İkiz Kuleleri”**yle ilgili tartışmaların geçmiş 2016'ya uzanıyor. **Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Mimarlar Odası Ankara Şubesi**, Togo İkiz Kuleleri'nin inşasına ilişkin **Melih Gökçek** döneminde yapılan imar planı değişikliğine karşı dava açtı. Gökçek'in 2017'de istifası sonrası göreve gelen **Mustafa Tuna** döneminde, inşaatın imar değişikliği mahkeme tarafından iptal edildi. Ancak inşaat mühürlenmedi. **31 Mart**'ta göreve gelen **Yavaş**, mahkeme kararına itiraz etmedi ve inşaat **16 Aralık**

2019'da mühürlendi.

Aygün, Yavaş ve ekibinin, TMMOB lehine çıkan mahkeme kararını bir üst mahkemeye taşımak karşılığında kendisinden **25 milyon lira rüşvet** istediği iddiasıyla ilgili çarşamba günü suç duyurusunda bulundu. Aygün, **Serdar Arseven'e** yaptığı açıklamada, **pazartesi günü (bugün)** bir basın toplantısı düzenleyeceğini ve çok önemli belgeler açıklayacağını söyledi, **“Mansur Yavaş'ı insan içine çıkamaz duruma getire-**

ceğim” dedi.

OKUL YAP DEMEK PARA İSTEMEK MİDİR?

Mansur Yavaş ise Aygün'ün iddialarına cuma akşamı TELE 1'den yanıt verdi. Yavaş, **“Sinan Aygün'e verilen inşaat izninin değişmesiyle yeni ekler yapılması, yeni kazanımlar yapılmasına olanak sağlanıyor. 30 bin metrekare olması gereken yer 120 bin metrekareye çıkıyor. 95 bin fazlayı 7 bin ila**

İşadamları, eski CHP milletvekili Sinan Aygün, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş hakkındaki rüşvet iddialarına ilişkin bugün belgelerle açıklama yapacağını duyurdu. Aygün, ‘Mansur Yavaş’ı insan içine çıkamaz duruma getireceğim’ dedi

10 bin arası çarparsanız kazanılan rant ortaya çıkar” dedi. Yavaş, sözlerini şöyle sürdürdü: **“Bir konuşmada ‘okul ne kadara olur’ diyorlar. 1-2 milyon mu diye soruyorlar. Karşındaki kişi ‘Olur mu 25 milyon falandır’ diyor. 25 milyon işi oradan çıkıyor. Savcıya verilen dilekçede benden para istedikler demiş. Rüşvet dememiş. Okul yap demek para istemek midir? Üstelik beni de görmemiş. Olayla alakam bile yok. Bir kumpasın peşindeler, seçim öncesi yaşadık bunları. Parsel parsel Ankara'yı satanların hepsinden hesap soracağım.”**

ÖZTRAK: HUKUKİ SÜREÇ İŞLİYOR

CHP Sözcüsü Faik Öztrak, konuyla ilgili olarak yaptığı değerlendirmede, şöyle dedi: **“Görebildiğim kadıyla hukuki süreç işliyor. Sayın Yavaş'ın demeyelim belediye hukukularının argümanlarına baktığımız zaman mahkeme kararlarına uyularak atılması gereken adımlar atılıyor. Sonuç itibarıyla bu yapılaşmayı iptal ettiren Mimarlar Odası. Ortada bir mahkeme karar var o mahkeme kararıyla ilgili olarak da yapılanlar var. O yapılanlar çerçevesinde de atılan bir takım adımlar var. Onun dışındaki iddiaları ben açıkçası çok üzücü buluyorum. İddia sürecine baktığınız zaman sayın Yavaş bu iddiaların hiç bir yerinde yok.”**

Öncü Gençlik Soner Polat kurultayına hazırlanıyor

VATAN Partisi'nin gençlik kolu **Öncü Gençlik**, Vatan Partisi'nin **11. Olağan Genel Kurultayı** için hazırlıklarına çeşitli şehirlerde toplantılar yaparak başladı. Öncü Gençlik Genel Başkanı **Özgür Bursalı** ve Öncü Gençlik Genel Sekreteri **Ferdi Tanhan**'ın katılımlarıyla yapılan toplantılarda **Amiral Soner Polat Kurultayı** için hazırlanan **Merkez Karar Kurulu Rapor Taslağı** konuşuldu.

AYNI GEMİDEYİZ

Aydınlık hareketinin geçmişten günümüze siyasetleri konuşularak başlayan toplantılarda **iki çizgi mücadeleleri** konuşuldu. **Vatan Partisi Merkez Karar Kurulu**'nun 22 Eylül 2018 günü açıkladığı **“Aynı Gemiدهyiz”** stratejisinin tarihi önemine vurgu yapılan toplantılarda Türkiye'nin bütün milli kuvvetlerinin ABD emperyalizmine karşı birleşmesi gerektiği görüşü öne çıktı. Genel Başkan **Özgür Bursalı**, İstanbul'da katıldığı toplantıda şöyle konuştu: **“Türkiye'nin önünde altın fırsatlar var. Son 4 yıllık süreçte Türkiye ayağa kalktı, Türk ordusu tarih yaz-**

dı, terör örgütleri ezildi millet birleşti. Bu noktada gençliği her kesimden birleştiren **Öncü Gençlik** çok önemli bir pratik yaşadı. Üniversiteler vatandaşlığın kaleisi oldu. Bölücü örgüt uzantıları temizlendi. Şimdi bu süreci daha iyi kavramak ve görevlerimizi netleştirmek için, çok önemli bir kurultay yapacağız. Öncü Gençlik bütün örgütleriyle bu sürece zihnen hazırdır.”

TÜRK GENÇLİĞİNİ BİRLEŞTİRMEYE DEVAM EDECEĞİZ

Gençlik mücadelesinin öneminin vur-

gulandığı toplantılarda Öncü Gençlik'e yeni dönemde düşen görevler de konuşuldu. Genel Sekreter Ferdi Tanhan, **Eskişehir'de** katıldığı toplantıda şu ifadeleri kullandı: **“Öncü Gençlik Türkiye'nin geleceğini teminat altına almak, üretim devrimini başarmak, Türkiye'yi Avrasya'daki onurlu yerinde aydınlıklara taşımak için görevinin başındadır. Türk gençliği** tarihin her döneminde üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmiştir. Türk gençliğini vatan mücadelesinde birleştirmeye ve üniversitelerde **Mehmetçik**in sesi olmaya devam edeceğiz.”

CHP tabanına Gül hamlesi

CHP'nin kanalı Halk Tv'de son dönemde kritik gelişmeler yaşanıyor. Genel Yayın Yönetmenliği'ne getirilen **Sedat Bozkurt**'un, Abdullah Gül'e yakın bir isim olduğu ve özellikle seçildiği iddia edildi.

Ahmet Hakan, dün **Hürriyet**'te yayınlanan köşe yazısında önemli iddialarda bulundu.

Ahmet Hakan'ın Bozkurt'un CHP tabanını Abdullah Gül'e ısındırmak için özellikle seçtiğini iddia ettiği yazısının ilgili bölümü şu şekilde: “Sedat Bozkurt iyi bir gazetecidir ama herkes bilir ki Abdullah Gül'e yakındır. Sedat Bozkurt'un Halk TV'nin başına geçmesiyle parti tabanı Abdullah Gül'e ısındırılacak. Yeni sü-

reçte mutabakatın merkezinde Abdullah Gül olacak. Yine CHP çevrelerindeki söylentiye göre...

Sedat Bozkurt'u Halk TV için öneren Abdullah Gül'ün çevresiymiş.

Bir değil, iki değil, üç değil... O kadar çok CHP'iden duydum ki bu dedikoduyu... Tartışmaya açmadan edemedim.”

Sedat Bozkurt

gaffaryakınca@aydinlik.com.tr

Bir göç öyküsü: Ebru ve Sedat

90'lı yılların sonunda, ITU'den mezun olan Sedat, yabancı sermayeli bir teknoloji firmasında işe girdi. İşinde üçüncü yılını doldurduğu ve Ebru ile evlilik hazırlıkları yaptığı sırada şirket, Türkiye'deki birimini Çekya'ya taşıma kararı aldı. Genç mühendisin önüne bir seçenek olarak şirket ile beraber Çekya'ya gitme teklifi sunuldu. Daha iyi bir ücret önerilmesine rağmen yurtdışında yaşamak konusunda kafası karıştı. Ebru ile konuşup ortak bir karara vardılar. Düşün iptal edildi, sade bir nikah töreni ile evlendiler. Resmi evrak işleri tamamlandıktan sonra 2003 yılının Eylül ayında Almanya sınırındaki küçük bir şehre yerleştiler.

Sedat ve Ebru, başlangıçta iki üç yıl kalıp gelmek niyetindeydiler. Türkiye'de krizin etkileri hâlâ sürüyordu, Sedat'ın kazandığı para hiç de fena değildi. Biraz para biriktirilse dönüştü bir ev bile alınabilirdi. İş-

letme okumuş olan Ebru, Çekya'da iş olanakları çok kısıtlı olduğu için, zamanını eğitimine devam ederek değerlendirirdi. Önce Almancasını ilereletti, sonra yaşadıkları şehire yakın bir okulda yüksek lisans yapmaya başladı. Üç yıl sonra, Sedat'ın kafasında Türkiye'ye dönme fikri yavaş yavaş siliniyordu. Ölçme sistemlerinin çok spesifik bir alanında uzmanlaşmış, zor bulunan bir mesleki özelliğe kavuşmuştu. O alanda üretim yapan firmalar dünyanın bir iki ülkesinde toplanmıştı. Türkiye'deki işler artık onun niteliklerine uymuyordu. Bu sırada Ebru, Almanya'daki bir Türk turizm şirketinden iş teklifi aldı. Bu fırsatı kaçırmak istemiyordu, henüz bir yaşındaki bebeklerini de alarak Frankfurt'a yerleşti. Bir yıl kadar sadece hafta sonları görüşerek yaşadılar. Sonunda Sedat da Hessen'de bir iş bulunca ailecek Almanya'ya taşınmış oldular.

Kızları ilköğretim çağına yaklaştığına hâlâ Almanya'dalardı. Her ikisi de genel olarak işlerinden memnun olmakla beraber, Sedat, şirkette önünün tıkalı olduğundan, Alman olmayanlara yönelik gizli ayrımcılık-tan şikayet ediyordu. Çocuklarının Alman okulunda eğitime başlayacak olması ise gerçekten çok ciddi bir karardı. Küçük kızın bütün hayatını şekillendirecek bu karar almak konusunda kafaları karıştı. Bir yandan, Türkiye'den daha iyi eğitim olanaklarına sahip olacağını söylüyor, diğer yandan ne kadar iyi bir eğitim alırsa alsın Almanya'da hep yabancı muamelesi göreceğini düşünüp endişeleniyorlardı. Türkiye'deki anne babaları ise artık yaşlandıklarını, çocukları ve torunları ile beraber vakit geçirmek istediklerini söylüyorlardı.

Bu esnada Türkiye ekonomisi de toparlanmaya başlamıştı. Her ikisi de kolaylıkla Türkiye'de iş bulabiliirdi. Sedat'ın karar vermesini zorlaştıran şey nitelikleri ile ilgiliydi. Kendi alanında o kadar parlak bir mühendis olmuştu ki bu işlerde en ileri olan Amerikan firmalarından teklifler alıyordu. Üstelik Amerikan firmalarında Almanya'dakine benzer ayrımcılığın yapılmadığını da biliyordu. Almanya bile ona yetmezken Türkiye'ye dönerek çok parlak bir geleceği feda edeceğini düşünüyordu. Ama diğer

yandan, memleketi özliyordu. Arkadaşları ile ailesi ile geçirdiği zamanlar hiç aklından çıkmıyordu.

Ebru, kariyeri konusunda Sedat'ı etkilemek istemediğinden çok konuşmuyordu ama O da Türkiye'ye dönmekten yanaydı. **“Kızımız en azından ilk eğitimini Türkiye'de alsın, sonra yine Avrupa'ya döneriz”** diyordu.

Bu esnada Sedat'ın fakülteden bir hocası O'na İstanbul'da beraber çalışmayı önerdi. Teknokentte tam da Sedat'ın alanı ile ilgili bir iş kurmuştu ve Sedat'ın deneyimi projenin kritik bir eşiği aşmasına yarayabilirdi; **“ortak olalım”** diyordu.

Bu iş Sedat'ı heyecanlandırdı. Ebru da destek verince, tam yedi yıl sonra, Türkiye'ye doğru kesin dönüş yolundaydılar. Yurda döndükleri için mutluydular, ama gelecekte bir gün yeniden yurtdışına çıkmak artık onlar için sıradan bir ihtimale dönüşmüştü.

Öykümüzü burada kesiyorum. Geçen yazımızda, **“Dünyada nitelikli insan gücünün bir bölümü hareket halindeydi. Ülkeler ise bu hareketliliğin kazanan tarafında yer almaya çalışırlar”** demiştim. Şimdi, Ebru ile Sedat'ın öyküsüne bakarak bu hareketliliğin çeşitli boyutları üzerine düşünebiliriz. Devam edeceğiz.

İŞTE SİNCİANG UYGUR ÖZERK BÖLGESİ'NDEKİ TERÖR EYLEMLERİ:

Sivil, memur, din adamı dinlemediler Saldırılarıyla yüzlerce kişiyi katlettiler

Emperyalizm destekli ayrılıkçı terör Çin'in Sinciang Uygur Özerk Bölgesi'nde 1990-2016 yılları arasında onlarca terör saldırısı düzenlendi, başta Uygurlar olmak üzere yüzlerce sivil, memur ve din görevlisini katledildi. Sinciang'daki terör eylemlerini düzenleyen Doğu Türkistan İslam Partisi, Suriye'de Türk ordusuna kurşun sıkmaktan da çekinmedi

ERCAN KÜÇÜK

ABD'nin Çin'i kuşatmak için kurguladığı, Türkiye'deki Amerikalıların da Avrasya'nın iki önemli aktörü Türkiye ve Çin'i karşı karşıya getirmek için oynadığı Uygur senaryosu ayıyuka çıktı. Çin'e karşı Batı merkezlerinde üretilen belgelerle Çin'in Uygurlara ve Müslümanlara zulüm hatta soykırım uyguladığını yalancı piyasaya sürüldü. Gerçekte ise Çin hükümeti, emperyalizm destekli terör ve aşırılığa karşı savaşı ilan etti. 1990-2016 arasında başta Uygurlar olmak üzere yüzlerce sivil, memur, Müslüman din görevlisini katleden terör, bu tarihten itibaren bölgeden adım adım temizlendi. **Kuşak Yol Girişimi'nin** merkezinde yer alan **Sinciang**, bugün dünyanın en hızlı büyüyen bölgesi haline geldi.

TERÖRÜN PANZEHİRİ EĞİTİM MERKEZLERİ

1990'lı yıllardan bu yana ayrılıkçı ve aşırı dinci örgütler Sinciang'da faaliyet yürütüyorlar. 5 Temmuz 2009 tarihindeki **Urumçi** olayları ile bölücü terör zirveye ulaştı. Bu tarihten sonra da **Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti**, aşırı dinci ayrılıkçılara karşı kararlı ve çok boyutlu bir mücadele yürütüyor. Eğitim merkezlerinin temeline oturduğu mücadelenin sonucunda bölgede son yıllarda terör saldırıları bitti.

Resmi rakamlara göre; Çin'de 2014 yılından bu yana bin 588 terör amaçlı çete yok edilmiş, 12 bin 995 terörist tutuklanmış, 2 bin 52 patlayıcı ele geçirilmiş, 4 bin 858 yasadışı dini faaliyet nede-niyle

30 bin 645 kişi cezalandırılmış. Çin Devleti, **Sinciang Uygur Özerk Bölgesi'ndeki** bölücülüğün ve aşırı dinciliğin kökünü kazımakta sadece güvenlik tedbirleriyle yetinmiyorlar. Ekonomik kalkınma hamleleri, eğitim ve kültür hayatında çığır açan ilerlemeler, sağlık ve ulaşım alanlarında yapılan büyük yatırımlarla beraber Sinciang büyük bir dönüşüm yaşıyor. Bu süreçte ise kritik yapıların başında **Eğitim Merkezleri** geliyor. Halkın eğitim merkezlerinde toplanarak eğitim ve çalışma içinde dönüştürülmesi, Çin'in geleneksel yöntemlerinden biri. Ancak bu modelle Eğitim Merkezleri, Çin'de sadece **Sinciang Uygur Özerk Bölgesi'nde** var. Eyalette birçok ilde faaliyet yürüten merkezlerin kuruluşunda her bölgenin ve ilçenin kendi ihtiyacı esas alınıyor. Radikalliğin hedef alındığı eğitim merkezlerinde müfredat resmi dil bilgisi, hukuk ile mesleki becerileri kapsıyor. Merkezlerden mezun olanlar kendi işlerini kurabiliyorlar.

Çin'in suçu oluşmadan önlemeyi hedeflediği sistemle vatandaşını aydınlatarak kazanıyor. **Aydınlanmış Uygur**, bölücü ve şeriatçı fikirlere kapılmıyor. Hakkını, hukukunu korumayı biliyor. Kendi ayakları üzerinde duruyor ve özgür yurttaş oluyor. Kamu güvenliğini tehdit eden olaylarda ciddi bir düşüş yaşandı. Sinciang'da halk mutlu ve kendini güvende hissediyor. Yönetime güveniyor. İşte bunun sonucu 40 aydır Sinciang Uygur Özerk Bölgesi'nde terör saldırısı yapılmıyor.

ONLARCA TERÖR SALDIRISI DÜZENLEDİLER

Türkiye'nin Çin ile ilişkilerini geliştirdiği her

dönemde sahaya sürülen CIA-FETÖ destekli ve Uygurlar ayrılıkçıları ABD'li **New York Times Gazetesinin** başını çektiği 14 ülkeden 17 medya kuruluşunun eş zamanlı operasyonu sonrası Türkiye'de de yeniden boy göstermeye başladı. Çin'in dinini yaşamaya çalışan Uygurlara ve Müslümanlara zulüm ettiği hatta soykırım uyguladığını iddia etseler de

gerçekler bunun tam tersini gösteriyor. **Doğu Türkistan İslam Partisi** isimli, (2015'ten itibaren Türkistan İslam Partisi) **Birleşmiş Milletler (BM)** ve Türkiye'nin de terör örgütleri listesinde yer alan örgüt üyesi teröristler başta Uygurlar olmak üzere yüzlerce insanı katletti. Bu teröristler sadece kamu görevlilerini de hedef almadı. Toplu taşıma araçlarına, konutlara, mağazalara saldıran teröristler, Müslüman din görevlilerini de katletmekten kaçınmadı. **Kasgar'daki tarihi İdgah Cami İmamı**, 74 yaşındaki **Kıdemli Molla Juma Tayier** 30 Temmuz 2014'te katledilen isimlerden sadece biriydi.

İşte Mart 2019 Beyaz Raporda yer alan Sinciang Uygur Özerk Bölgesi'nde düzenlenen terör saldırılarının bazıları:

■ **5 Nisan 1990:** Doğu Türkistan İslam Partisi üyesi bir grup terörist, hafif makineli tüfekler, tabancalar, patlayıcı cihazlar ve el bombalarıyla Kızılsu Korgoz Özerk Bölgesi, Akto İli, Baren Kasabası'nda 10 kişiyi kaçırdı, 6 polisi öldürdü ve 2 aracı havaya uçurdu. Hükümet binasına da saldırdı.

■ **5 Şubat 1992:** Çin'in tamamı Bahar Şenliğini kutlarken bir grup terörist Urumçi'de 30 ve 52 numaralı otobüslerde patlatıldıkları bombalarla 3 kişiyi öldürdü, 23 kişiyi yaraladı.

■ **24 Ağustos 1993:** Kasgar ili, Yecheng ilçesinde 2 terörist Büyük Camii Başımamı Molla Abulizi bıçaklayarak ağır yaraladı.

■ **22 Mart 1996:** 2 maskeli terörist, Aksu ili Şinhe kasabası İslam Derneği Başkanvekili ve bir caminin ikinci imamı olan Akemusidike Aji'yi vurarak öldürdü.

■ **12 Mayıs 1996:** Çin İslam Birliği Başkanı Yardımcısı ve Sinciang İslam Birliği Başkanı Aronghan Aji ve Kasgar'daki İd Kah Caminin hatibi camiye giderken 4 terörist tarafından 21 kez bıçaklandı ve ağır yaralandı.

PKK İLE BİRLİKTE TÜRK ORDUSUNA DA SALDIRDILAR

SİNCİANG'da faaliyet gösteren örgüt, El Kaide'ye bağlı olarak "Doğu Türkistan İslami Hareketi" (**DTİH**) adıyla 1997 yılında kuruldu. Daha sonra partileşerek "Türkistan İslam Partisi" oldu.

Örgüt Çin dışında **Suriye, Türkiye, Irak ve Afganistan'da** da faaliyet yürütüyor. DTİH'nin cihatçıları, CIA'nın Suriye'de örgütlediği İŞİD saflarında savaşa dahil oldular. İŞİD'in yayınladığı videolarda, DTİH, "Suriye'de savaş bittiğinde Uygurların haklarını almak için ateist

Çin'e karşı savaşa gideceği" mesajları verdi.

Türk ordusu, 24 Ağustos 2016 günü başlayan **Fırat Kalkanı Harekâtı**nda İŞİD terör örgütünü El Bab'a kadar kovaladı ve

orada bulunan örgüt mensuplarını imha etti. Harekâtta "Doğu Türkistan İslami Hareketi" mensubu teröristler de Mehmetçiğe karşı savaştı. PKK da, Fırat Kalkanı Harekâtı sırasında taciz ateşleriyle Uygur teröristlere destek oldu.

2014 Urumçi, Kaynak: Milliyet

Sinciang en hızlı büyüyen bölge oldu

ÇİN'in Sinciang Uygur Özerk Bölgesi, son bir yılda dünyanın en hızlı büyüyen bölgesi oldu.

Çin Uluslararası Radyosu'nun haberine göre, Kuzeybatı Çin'in Sinciang Uygur Özerk Bölgesi'nde turizm, dış yatırım ve iş yaratma konusundaki artış, ABD Temsilciler Meclisi'nin geçirdiği "2019 Uygur İnsan Hakları Politikası Yasası"nın gereklerinden uzak olduğunu gösteriyor. Kuşak Yol Girişimi'nin merkezinde bulunan ve kaynak bakımından zengin bir bölge olan Sinciang bölgesi, **İpek Yolu** üzerindeki benzersiz konumundan dolayı bir cazibe merkezi olma yolunda ilerliyor.

Yayımlanan rapora göre, Sinciang'daki dış ticaret büyümesini yılın ilk 10 ayında, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 28 artışla 131,5 milyar yuan civarında bir oran kaydetti. İlk 10 ayda **Kazakistan**, Sinciang bölgesinin önde gelen ticaret ortakları listesine girdi. Yerel gümrük yetkililerine göre, **Kırgızistan, Avustralya, Pakistan, İngiltere, Arjantin ve Vietnam** ile ticareti de hızlı bir şekilde arttı.

BÖLGENİN TURİZM GELİRİ 48 MİLYAR DOLARI AŞTI

Bölgede yerli ve yabancı turist sayısının ocak ayından ekim ayına kadar yüzde 42,62 artışla 200 milyonu aştığı da belirtildi. 2019 yılının ilk 10 ayında turizm geliri, bölge Kültür ve Turizm Departmanı'na göre geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 43,39 artışla 341,73 milyar yuana (48,7 milyar dolar) ulaştı. Bölgedeki yoksulluk oranı ise yüzde 6'ya inmiş durumda. Ülke çapında sürdürülen yoksullukla mücadele kampanyası çerçevesinde yüzde 6'lık kesimin de gelecek yıl yoksulluktan kurtulması planlanıyor.

leştirek 15 mekânı kundakladı.

■ **24 Ekim 1999:** Silahlar, bıçaklar ve patlayıcı cihazlarla donatılmış bir grup terörist, Kasgar ili, Zepu Kasabası, Saili idaresinde polis karakoluna saldırdı. Karakolda yangın çıkarmak için molotof kokteylleri ve patlayıcı cihazlar atıldılar. Bir polis ve bir güvenlik görevlisi yaralandı ve polis karakolundaki 10 oda, 1 arazi aracı ve 3 motosiklet yandı.

■ **7 Mart 2008:** Teröristler Urumçi'den Pekin'e giden CZ6901 sayılı uçuşu patlayıcı yerleştirdi. Saldırının son anda önlenmesiyle büyük bir faciadan son anda döndü.

■ **4 Ağustos 2008:** Teröristler Kasgar ili, Seaman yolunda tatbikat yapan silahlı polis birliğinin üstüne çalınmış çöp kamyonunun üzerine atarak el yapımı bombalarla 16 kişiyi öldürdü, 16 kişiyi de yaraladı.

■ **5 Temmuz 2009:** Teröristler Urumçi'de tüm dünyayı şok eden kalıksız mayı başlattı. Binlerce terörist Urumçi'de sivilere, hükümet organlarına, kamu görevlilerine ve polis memurlarına, konutlara, mağazalara ve toplu taşıma araçlarına saldırdı. 197 kişinin hayatını kaybettiği saldırılarda 1.700'den fazla kişi de yaralandı.

■ **18 Temmuz 2011:** 18 terörist Hotan şehrinde bir polis karakoluna silahlı baskın yaptı. Bir güvenlik görevlisi ve iki kadın rehineyi bıçakladılar ve bir bomba ile başka bir güvenlik görevlisini öldürdüler. Saldırı, güvenlik görevlilerinin 14 saldırıyı etkisiz hale getirmesiyle sona erdi. Türkistan İslam Partisi daha sonra saldırının sorumluluğunu üstlendi.

■ **30-31 Temmuz 2011:** Kasgar şehrinde bir dizi terör saldırısında en az 18 kişi öldü. Teröristler iki Uygur şöförü bıçaklayarak bir kamyonu kaçırdı ve kalabalık bir caddeye soktu. Kamyondan inerek insanları bıçaklamaya başlayan teröristler 8 kişiyi öldürdü. Saldırganların hedef aldığı sokaktaki vatandaşlar saldırıdan kaçtılar. İkinci gün, silahlı terörist grubu bir lokantaya saldırdı ve sahibi ile garsonu öldürdükten sonra lokantayı ateşe verdi. Daha sonra 6 sivilde öldürüldü. Çıkan silahlı çatışma polisin müdahalesiyle sona erdi. Türkistan İslam Partisi (TİP) saldırının sorumluluğunu üstlendi. Şüphelilerden birinin Pakistan'da bir TİP eğitiminde yer aldığı görüntüler ortaya çıktı.

■ **28 Şubat 2012:** Şingfu Yolu isimli terörist, Kargar'ın Yecheng ilçesinde vatandaşlara bıçakla saldırdı. 15 kişinin hayatını kaybettiği saldırıda 20 kişi de yaralandı.

■ **29 Haziran 2012:** Altı terörist Tianjin Havayolları'nın GS7554 uçuşunu Hotan'dan

DTİH LİDERİ ABDULKADİR YAPCAN

Çin Halk Cumhuriyeti, kaçak yollarla geldiği Türkiye'de yaşayan **Abdulkadir Yapcan**'ın iadesi için başvuruda bulundu. Doğu Türkistan İslam Hareketi Kurucusu Abdulkadir Yapcan'ın Çin'de cihat çağrısında bulunduğunu ve İslam Devleti kurmayı planladığını beyan etti.

■ **Terörist Osman Ümit**, 1998 yılında Yapcan ve bazı şüpheli kişilerin Afganistan'dan Doğu Türkistan'a 20 bin Amerikan Doları gönderdiğini, bu para ile Sinciang'daki teröristlerin patlayıcı madde aldıklarını itiraf etti.

■ **Terörist Nurmehmet Abdulkeyim**, Yapcan'ın kendisine cihat yapması talimatı verdiğini söyledi.

■ **Yapcan internet üzerinden yayın yapan İstiklal TV'de Çin işgaline** karşı cihat çağrısı yaptı.

can'ın 1997 yılında Suudi Arabistan'a gittiğine ilişkin beyan verdi.

■ **Terörist Abdulmecit Mutalif Hasamu**, Yapcan'ın Doğu Türkistan İslam Partisi Emiri olduğunu söyledi.

■ **Terörist Abdulmecit Mehmetkırım**, Yapcan'ın Çin'de cihat çağrısında bulunduğunu ve İslam Devleti kurmayı planladığını beyan etti.

■ **Terörist Osman Ümit**, 1998 yılında Yapcan ve bazı şüpheli kişilerin Afganistan'dan Doğu Türkistan'a 20 bin Amerikan Doları gönderdiğini, bu para ile Sinciang'daki teröristlerin patlayıcı madde aldıklarını itiraf etti.

■ **Terörist Nurmehmet Abdulkeyim**, Yapcan'ın kendisine cihat yapması talimatı verdiğini söyledi.

■ **Yapcan internet üzerinden yayın yapan İstiklal TV'de Çin işgaline** karşı cihat çağrısı yaptı.

■ **5-8 Şubat 1997:** Doğu Türkistan İslam Partisi üyeleri Yining ayaklanması sırasında 7 kişiyi öldürdü ve sivilere, kamu görevlilerine ve polis memurları da dahil 64'ü ağır 198 kişi yaradı. Saldırılarda 30'dan fazla araç hasar gördü ve 2 ev yakıldı.

■ **25 Şubat 1997:** "Doğu Türkistan" teröristleri Urumçi'de üç otobüsü havaya uçurarak 9 kişinin ölümüne, 68 kişinin ağır yaralanmasına neden oldu.

■ **6 Kasım 1997:** Yurtdışında konuşlu "Doğu Türkistan" örgütünün komutası altındaki bir grup terörist, Çin İslam Derneği üyesi, Aksu İslam Derneği Başkanı ve Baicheng İlçesi Büyük Cami Başımamı Molla Younusi Sidike'yi vurarak öldürdü.

■ **27 Ocak 1998:** Aynı grup, Baicheng İlçesi Büyük Cami İmamı Abulizi Aji'yi ibadet için giderken vurup öldürdü.

■ **23 Mayıs 1998:** Doğu Türkistan Kurtuluş Örgütü tarafından ülke dışından Sinciang'a gönderilen eğitimli teröristler, Urumçi'deki alışveriş merkezleri, toptancılar ve oteller gibi kalabalık yerlerde kendi kendine ateşkes donanımına sahip 40'dan fazla yangın çıkaran cihazı yer-

Özkök'ün kadrajından edebiyata ve sanata yön verenler

İstanbul Modern Fotoğraf Galerisi, yazar ve sanatçı portreleri ile uluslararası alanda tanınan fotoğraf sanatçısı Lütfi Özkök'ün İsveç'teki arşivinden derlenen bir portre seçkisine ev sahipliği yapıyor. 1950'lerden 1990'ların sonuna uzanan dönemi kapsayan sergide, 80 ismin portreleri bulunuyor

KÜLTÜR SANAT SERVİSİ

İSTANBUL Modern, 1950'li yıllardan itibaren dünya ve Türk edebiyat ve sanatına yön veren kişilerin portre fotoğraflarını çeken **Lütfi Özkök**'ün sergisini açıyor. İzleyiciyi portre fotoğrafının sunduğu farklı anlamlar üzerine düşünmeye davet eden **"Lütfi Özkök: Portreler"** adlı sergi, aynı zamanda bir döneme tanıklık etmeyi de amaçlıyor. Yazar ve sanatçı portreleri ile uluslararası alanda tanınan fotoğraf sanatçısı Özkök'ün hayatını geçirdiği **Stockholm**'deki arşivinden derlenen seçkide 80 ismin portresine yer veriliyor. Özkök'ün edebiyat dergilerinde yayımlanan yazılarına eşlik etmesi için fotoğraf çekmeye başladığı **1950'lerden 1990'ların sonuna** uzanan döneme ait fotoğraflardan oluşan sergide, 24 Nobel ödüllü yazarın aralarında bulundu-

ğu 89 portre bulunuyor. Özkök, **İkinci Dünya Savaşı** sonrası edebiyat ve sanatta yaşanan dönüşümlerin en önemli temsilcilerini bir araya getirerek bir dönemi gözler önüne seriyor. Küratörlüğünü İstanbul Modern Fotoğraf Galerisi Yöneticisi **Demet Yıldız**'ın yaptığı sergide fotoğraflara eşlik eden metin, obje ve belgeler aracılığıyla; Lütfi Özkök'ün portrelerini çektiği kişilerle iliş-

kisi izleyiciye sunuluyor ve sanatçının kişisel hikâyesi üzerinden bir dönemin okuması da yapılıyor.

HAYATTAKİ DÖNÜŞÜMÜN YÜZE YANSIMASININ KAYDI

Özkök'ün aynı zamanda şair olması, edebiyat ve sanat dünyasını yakından takip etmesi ve öznelarını portrelemeye başlamadan önce onlarla diyaloga girmesi objektifine yansır. Sergide yer alan **Nâzım Hikmet, Samuel Beckett ve René Char** gibi isimlerle uzun yıllar dostluğunu devam ettiren Özkök, bu isimlerin farklı zamanlarda portrelerini çekerek hayatlarındaki dönüşümün yüzlerine yansıyan kaydı tutmaya çalışır.

İLK GELİRİ WİFREDO LAM'DAN

Özkök'ün ilk portresi şair arkadaşları Lasse Söderberg'e ait. Özkök bu fotoğrafı, Türkiye'deki yayıncısı **Hüsamettin Bozok**'un talebiyle, eşi **Anne-Marie**'nin amatör fotoğraf makinesiyle çekti. Maddi gelir elde ettiği ilk portresini ise, 1957 yılında Söderberg'in bir gazete için söyleşiye giderken fotoğrafçı olarak kendisini çağırmasıyla, Kübalı sanatçı **Wifredo Lam**'i çekerek yapar ve böylelikle profesyonel fotoğrafçılığa adımını atar.

ÜNLÜ NAZIM PORTELERİ ONUN GÖZÜNDEN

1959'da Stockholm'de ilk kez fotoğraflarını çektiği **Nâzım Hikmet**'in belleklerde yerini alan ünlü portreleri bu dönemde çekilir. 1960 yılında **Kopenhag'da Uluslararası Yazarlar Toplantısı**'na katılan Özkök'ün portre arşivi katıldığı yazar konferanslarıyla zenginleşir. Özkök, **Nâzım Hikmet** ile 1962'de **Floransa'daki Uluslararası Yazarlar**

Toplantısı'nda yeniden bir araya gelir ve portrelerini çeker. Sergi alanında Özkök'ün torunu **Anna Juhlin**'in **Stockholm Tempo Belgesel Film Festivali**'nde genç yönetmenler dalında birincilik kazandığı ve dedesinin yaşamını anlatan **"Fil Gibi Evdeki Şair"** (Poeten i Elefanthuset) adlı 2010 tarihli belgesel filmi de izleyiciyle buluşuyor.

Sokak'tan Nobel fotoğrafçılığına

LÜTFİ ÖZKÖK, 1923'de İstanbul Feriköy'de doğdu. Ortaöğretimini **Vefa Lisesi, Kumkapı Saint Jean d'Arc Fransız Okulu**'nda ve **Taksim Lisesi**'nde tamamladı. 1942 yılında arkadaşları **Sabahattin Kudret Aksal, Fahri Önger ve İlhan Arakon** ile birlikte **Sokak** dergisini çıkardı. 1943'de **Vienna Üniversitesi'nde** Germanistik öğrenimi gördüğü sırada savaş nedeniyle 1944'te Türkiye'ye döndü. 1949'da **Fransa'da Sorbonne**'de okuduğu sırada sınıf arkadaşı İsveçli **Anne-Marie Juhlin** ile evlenerek, İsveç'e yerleşti. 1953 yılında **Lasse Söderberg** ile birlikte **"Ekmek ve Sevdâ"** (Brödet och Kärleken) adlı **Türk Şairleri Antolojisi**'ni hazırladı. Antolojide **Orhan Veli, Melih Cevdet Anday, Fazıl Hüsni Dağlarca ve Oktay Rifat**'ın şiirleri yer aldı. Özkök, 1977 yılında **İsveç Kraliyet Akademisi**'nin **Sanat Ödülü**'nü kazandı. 1986 yılında **Meksiko**'da 37 ülkeden 207 yazar portresi sergisini düzenledi. Bir yıl sonra, **Beyoğlu Yapı ve Kredi Bankası Sanat Galerisi**'nde 20'si Türk 100 yazar portresi sergisi açıldı. 1996 yılında **İsveç Akademisi Ödülü**'nü aldı. 1998'de İstanbul Maçka Sanat Galerisi'nde "Çağdaş Yazar Portreleri" sergisi açıldı.

YILIN AVRUPALISI

Nobel ödüllülerinin dağıtıldığı hafta Nobel Ödülü kazanan 30 yazarın portresi, **İsveç Akademisi Kütüphanesi**'nde sergilenmeye başladı. 2002 yılında İrlandalı yazar **Samuel Beckett** ve **Beat Kuşagi**'nin önemli isimlerinden

Lütfi Özkök'ün gençliği

ABD'li **William S. Burroughs**'un portreleriyle **Fnac Fotoğraf Koleksiyonu**'nun sergilerine katıldı. İsveç Hükümeti tarafından **İl lis Quorum Liyakat Madalyası** ile onurlandırıldı. 2009'da ise Avrupa Günü'nde İsveç'te **Yılın Avrupalısı** seçildi.

2010 yılında **Nobel Müzesi**'nde Nobel Ödülü kazanmış 35 yazarın portresinin yer aldığı sergisi açıldı. Özkök, **2017'de Stockholm**'de hayatını kaybetti.

345 ustaya 'sanatçı tanıtma kartı'

KÜLTÜR ve Turizm Bakanlığı, 'Somut Olmayan Kültürel Miras Taşınakları Tespit ve Değerlendirme Kurulu'nun bu yılki çalışmalarını tamamlayarak, **345 kişinin 'sanatçı tanıtma kartı'** almaya hak kazandığını bildirdi. Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamada, her yıl düzenli olarak yapılan kurul toplantılarının temel amacının, Türkiye'deki geleneksel sanatları ve sanatçıları desteklemek, yeni ustalar yetiştirmek, geleneksel sanatların üretimini ve görünürlüğünü artırarak geniş kitlelere ulaşmasını sağlamak olduğu bildirildi. Bu doğrultuda kurula, icra ettiği sanatla ilgili geleneksel ve tarihi bilgiye sahip, bu alanda belli bir olgunluğa erişmiş, geleneksel el sanatlarının geleceğinden kopmadan, bu sanata ilişkin yeni teknikleri de uygulayabilen ustaların başvuruda bulunabildiği belirtildi.

YOK OLMA TEHLİKESİNDEKİLER DESTEKLENİYOR VE TANITILIYOR

Açıklamada şunlar kaydedildi: "2019 yılı ikinci dönem 'Somut Olmayan Kültürel

Miras Taşınakları Tespit ve Değerlendirme Kurulu'nun çalışmalarını tamamlamasının ardından **Geleneksel El Sanatları ve Türk Süsleme Sanatları** alanında **78, Halk Ozanları-Aşıkları/Şairleri ve Zakirlik** alanında **47, Mahalli Sanatçı ve Çalgı Yapımcısı** alanında **61 ve Geleneksel Tiyatro** alanında **17 sanatçı** 'sanatçı tanıtma kartı' almaya hak kazandı. Sanayileşme, modernleşme, küreselleşme, tüketim kültürü ve teknoloji çağının getirmiş olduğu köklü ve hızlı değişimlerle yok olma tehlikesi altında olan geleneksel sanatları icra eden tanıtma kartı sahibi sanatçılar, yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen sergi, festival ve kültür günleri gibi etkinliklere gönderilerek destekleniyor, böylelikle geleneksel sanatların tanıtılmasını sağlanıyor."

'Sihirli Flüt' Tarsus'ta duyuldu

"SİHİRLİ FLÜT" olarak tanınan flüt sanatçısı **Şefika Kutluer**, **Avrupa Birliği Oda Orkestrası**yla **Mersin'in Tarsus ilçesindeki St. Paul Anıt Müzesi**'nde konser verdi.

Cumhurbaşkanlığı Kültür Sanat Büyük Ödülü sahibi sanatçıya, 10. Şefika Kutluer Festivali kapsamında konserde, aralarında **İrlanda, Çekya, Belçika, İspanya ve İtalya'nın da olduğu çeşitli ülkelerden dokuz müzisyen eşlik etti. Sanatseverlerin ilgi gösterdiği gecede dünyaca ünlü bestecilerin eserleri seslendirildi.**

Kutluer, repertuarında Mevlana Rumi ve Latin Romance gibi albümlerinden parçalara da yer verdi. Festivali düzenleyen Anadolu Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Derneği Başkanı Refik Kutluer, etkinlik öncesindeki sunumunda, Tarsus'un 10 bin yıllık tarihi de sahip olduğunu ifade etti.

İlçede bulunan, UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ndeki St. Paul Kilisesi ve Kuyusu'nun kalıcı listeye alınmasına katkı sağlamak için festival programına Tarsus'u ekle-diklerine dikkati çeken Kutluer, bu iki noktanın her yıl çok sayıda turist tarafından ziyaret edildiğini belirtti.

İlk konseri Ankara'da yapılan festivalin kapanış etkinliği 25 Aralık'ta yine bu kentte yapılacak.

Seyyit NEZİR

Tarih ve kimlik

DEMİRTAŞ Ceyhun'u 10.ölüm yıldönümü vesilesiyle yıl boyunca andığımız bütün etkinliklerde, "onun daha gençlik yıllarında hem yazar hem düşünür olarak ön kabulleri aşan yönelimler gösterdiğini ve bu tutumunu yaşamınca sürdürdüğünü" sergileyip vurguladık. En son, Zafer Üskül'e karşı başlatıp yürüttüğü "Anayasa yasa mıdır" tartışmalarında da çok somut olarak gördük: Ceyhun, anayasa hukukçularının bile atladığı bir evrensel hakikati gündeme getirerek, anayasanın her iktidar döneminde yeniden düzenlenecek bir yasal bütün-lüğü değil, tüm yasaların ruhunu oluşturan kurucu ilkeler bütünlüğü ve bir toplum sözleşmesi olduğunu ısrarla ve döne döne savundu. Üstelik hukukçular dışında nerdeyse bütün toplum kesimlerinin geri çekildiği ya da liberal eğilimlere kapılıp aldandığı günlerde, "hukukun ve hukuk felsefesinin hukukçulara bırakamayacak kadar önemli ve ciddi bir iş olduğunu" ironik bir söylemle ve cesaretle vurgularken, sözüm ona toplumsal mutabakatı yansıtmaya çabasındaki anayasa değişikliği girişiminin iktidara kendi politik amaçları için kaldıraç oluşturmaktan başka bir anlam taşıyacağına göremeyen liberallerin yanı sıra nice solu ve ulusalcıyı da öneri paketleriyle bu oyunda sahne alma kuyruğunda yakaladı.

40 YILLIK HAKİKAT İŞÇİLİĞİ

Demirtaş Ceyhun; "Haçlı Emperyalizm" kitabıyla başlayıp Silivri boylarında Erge-nekon davasında uzayan toplumsal tarih ve düşün savaşımında eylemci ve örgütücü kimliğini hiç terk etmedi. Çünkü düşünceler kit-lelerin yaşamında ve eyleminde maddi bir güce erişmediği sürece antika eşya olmaktan çıkamaz; oysa hakikat işçileri için her düşünce, yaşama ivme getirmek isteğinin ürünüdür, nesnel değerini yaratıcı girişim ve eylemde bulur. Aydınını işi öğretici önderlik ya da alaycı ve saldırgan eleştiriyile, heleyle vur kaç saldırganlıkla sınırlı kalmaz; aydın, gerçek niteliğini entelektüel söylem ve eylemdeki öncülüğüyle ortaya kor.

SİS ÇANI UYUTMAZ

Haçlı Emperyalizm'de Anadolu'daki toplumsal kimliği oluşturan tarihsel sürecin evrim yasalarını ve yönelimlerine dikkat çeken Ceyhun, gerek Asya'da, gerek Yağmur Sıcağı ve Cadı Fırtınası romanlarında çağdaş bireyi belirleyen olguları ve beliren yeni insani durumları yaşamdan izlerle yansıtır. Kendi geçmişine dönüp bakmayanların bugün ve gelecekteki başarıya yetilerinin çapsızlığını sergiler. Romanlarında yansıttığı olgu ve durumların ötürü rahatı kaçan edebiyatçıları, yapıtları üzerine tek satır etmedikleri halde, Ceyhun'un tarihsel ve güncel gerçeklere bir de araştırmalarla, düşünsel çalışmalarla yönelmesi üzerine büsbütün derinleşen rahatsızlıklarını, "romancılığı ikinci plana al-sın" hayıflanarak arsız ikiye bölünmüş ve sızlanmalarla dile getirdiler. Sis çanı, gündelik çıkarlarına gömülerek uykuyu seçenleri her zaman tedirgin etmiştir.

SİNİR UÇLARI GÖÇEBELİKTE

Demirtaş Ceyhun; emperyalizme soluk aldırmak üzere Batı'da kimlik (identity) tartışmalarının hararetle pompalandığı yıllarda romanlarının yanı sıra denemelerinde ve toplumsal araştırmalarında konuya derinlik getirmek üzere oldukça gerilere giderek Türk toplumunun tepkilerinde ilmekleşen kökleri yakalamaya çalışır. Bu sırada göçebelikten kalma güdüsün uçlarının yüz-yıllar içindeki toplumsal davranış ve alışkanlıkları nasıl damgaladığını, günümüzdeki belirleyiciliğini kavradıktan sonra, sevgi ve düşmanlığın, bencillik ve dayanışmanın, üretme ve yok etmenin karşıt yönelimler olarak birbirini kıskırtmasını ve birbirine dönüşmesini toplumsal ve bireysel tepkiler zincirinde sergiler. Batı'nın önce Türklere sonra Kürtlere dayattığı kimlik tartışma ve tipleri yerine Anadolu'daki ulusal kimliğin etnik köken ve kaynaklarının evrensel arakesitlerine açılma biçimlerini saptamaya çalışır. Bu çok zorlu süreçte, aydınlar ve temel kavramları felsefeci ve sosyolog titizliğiyle yeniden tartışır. Dahası kapitalizmin tekelsel ve denetleyici konut politikasının sosyalist ülkelerde de aynen benimsenip uygulanmasından doğan tutsar-sızlıkları göstererek işi evrensel düzeye taşır. Tütünün yanı sıra edebiyatı hem yaratma hem araştırma süreci olarak ele almakla ülkemizde edebiyatbilim tartışmalarını canlandırır.

Ceyhun'un edebiyat ve düşün dünyasına getirdiği yükümlülükleri ele almayı 85. doğum yıldönümü nedeniyle 26 Aralık'ta Kadıköy BMKM'de Sencer Karacaloğlu yönetimindeki Türk Dili dergisi Perşembe toplantısında ve 10 Ocak'ta Çukurova TÜ-YAP Kitap Fuarı'nda sürdüreceğiz.

PARİS

Ali Rıza
TAŞDELEN

Afrikanlı liderlerden Macron'a tepki

ARALIK başında Londra'da yapılan NATO Zirvesinde, dünya Macron'un NATO'ya ilişkin açıklamalarına odaklanmıştı. Macron'un konuşmasında bir ayrıntı gözden kaçmıştı. Fransa-Afrika ilişkileri açısından önemli bir ayrıntıydı bu.

Macron Londra'da şöyle bir açıklama yapmıştı: **"Afrika'da Fransa karşıtlığı bir tutum var.Mali, Moritanya, Burkina Faso, Nijerya ve Çad Başkanları bana gelecek ve bu konuya açıklık getirecek"**.Macron'un bu sömürgeci emperyalist bir savaş şefi gibi konuşması, Afrika ülkeleri devlet başkanları, muhalefet liderleri ve aydınlar tarafından tepkiyle karşılandı.

KENDİ VALİLERİNLE Mİ KONUŞUYORSUN?

Burkina Faso Cumhurbaşkanı Roch Marc Christian Kabore, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un bu tavrına tepki göstererek **"Macron'un konuşmasında kullandığı ton ve üslup sorunlu. Öncelikle bu sorunlu üslubu ele almamız gerekiyor"** ifadelerini kullandı.

Mali'nin eski büyükelçi ve konsolosları, yayımladıkları açık mektupta, Macron'un sözlerine **"Egemen devletlerin başkanları arasında bulunması gereken nezaket ve karşılıklı saygı ilişkilerine aykırı olduğu"** belirterek, tepkilerini göstermişler.

Macron'un Afrika devlet başkanlarına karşı kullandığı üslubun küstahça olduğu çok açık. Fakat üslubun ötesinde bir durumla karşılaşıyoruz. Fransa'nın eski sömürgeleri olan bu Afrika ülkeleri bağımsızlıklarını elde etmiş olsalar da Fransa bu ülkelere karşı hâlâ sömürgeci bakışını sürdürmektedir.

Nijer Pan-Afrikanizm Derneği Başkanı Ömer Abdunrahman, **"Macron'un egemen ülke liderleriyle değil de kendi valileriyle konuşur gibi üslup kullandığını"** ifade etmiş ve **"Macron, özgürlük, adalet gibi değerlerin Afrikalılar için önemli olmadığını düşünüyor"** diye de eklemiş.

Senegal'in ana muhalefet lideri Ousman Sonko ülkesinin Meclisinde yaptığı konuşmada **"Macron, 'Afrika'da Fransa karşıtlığı bir tutum var' diyor. Sayın Macron, Fransa karşıtlığı değil, Afrika öncelikli bir tutum var"** ifadesiyle tepkisini dile getirdi.

Yine Fildişi Sahili eski Meclis Başkanı ve muhalefet lideri Mamadou Koulibaly **"Biz Fransa'nın ekonomimiz ve liderlerimiz üzerinde hakimiyet kurma çabasına karşı çıkıyoruz"** diyerek Macron'a tepkisini koymuş.

AFRİKA'DA FRANSA'NIN KORKUSU ÇİN

Fransa, Afrika'da ki eski sömürgelerini kaybetme korkusu yaşıyor. Çünkü Afrika'da etkinliği artan ve ticaret hacmi olarak birinci konuma gelen Çin, Başta ABD ve Fransa olmak üzere Batı'yı korkutuyor.

21. yüzyılın başında Afrika bambaşka bir dünyayla karşılaştı. **Dünyanın büyüyen ekonomik devi Çin, Afrika'nın birinci ticaret ortağı durumuna geldi.** 'de Fransa'yı, 2009'da ABD'yi geride bıraktı. **Bugün Fransa, Afrika ile ticarette ilk 5'in içinde dahi değil.**

İşte bu nedenle Fransa, Afrika'da gelişen Çin'in önünü kesmek için Sarkozy ile Fildişi Sahili'ni işgal etti arkasından Libya'ya saldırarak Kaddafi'yi katlettiler. Daha sonra iktidara gelen Sosyal Demokrat François Hollande, sömürgeci çizmeleri güyereyerek Mali ve Orta Afrika'ya askeri operasyonlar yaparak bu ülkeleri işgal ettiler.

Çin'in Afrika'da karşılığı yarar temelinde geliştirdiği ticari ve siyasi ilişkileri karşısında, politik ve ekonomik yollardan bu ülkelere gücünü koruma şansını yitiren ABD ve Fransa işi silahla çözmeye yoluna girdi.

Bugün Fransa Senegal, Moritanya, Mali, Burkina Faso, Nijer, Nijerya, Çad, Sudan ve Eritre'den oluşan Sahel bölgesinde 5 bin askeri var. Fransa Sahel'deki askeri varlığını zırhlı araçlar, Mirage 2000 tipi askeri uçaklar, insansız hava araçları, hava gözlem araçları ve muharip helikopter ekipmanlarla desteklendi. Fransa, Afrika'da Sahel bölgesi dışında Fildişi Sahili, Orta Afrika Cumhuriyeti, Cibuti ve Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde de 10 binin üzerinde asker bulunduyor.

Afrika, son 15 yıldır ortalama yüzde 5 büyüyor. 2014'te bu oran yüzde 6'ya geçecek. 2050 yılında nüfusu ikiye katlayarak 2 milyara ulaşacak ve dünyanın en büyük pazan olacak. Aynı zamanda zengin petrol ve maden yataklarına sahip. Ve dünyanın en genç nüfusu Afrika'da. **İşte böylesine devasa bir pazara, önemli ham madde kaynaklarına, genç bir nüfusa sahip ve ekonomisi sürekli büyüyen Afrika'yı Çin'e kapırmamanın hezimetini yaşıyor Fransa ve tabi başta ABD olmak üzere Batı.**

Macron'un telaşının ve hırçınlaşmasının nedeni bunlar. Ama artık yeni dünyada Afrika bu sömürgecilere mahkum ve onlar karşısında seğeneksiz değil. Bugün Macron'a tavrı koyan Afrikalı liderler, önümüzdeki yıllarda başı dik, gerçekten bağımsız bir Afrika'nın yaratılmasının da yolunu açıyorlar.

Sömürge parası CFA TARİH OLUYOR

Batı Afrika Ekonomik ve Parasal Birliği üyesi 8 ülkenin, 2020'den itibaren sömürge döneminden kalma 74 yıllık CFA frangını yürürlükten kaldırarak ortak para birimine geçeceği bildirildi. Böylece adını sömürgeci alan 74 yıllık CFA frangı tarihe karışacak

FİLDİŞİ Sahili Cumhurbaşkanı Alassane Ouattara, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ile Fildişi Sahili'nin en büyük kenti Abidjan'da düzenlediği ortak basın toplantısında, **Batı Afrika Ekonomik ve Parasal Birliği (UEMOA)** üyesi 8 ülkenin CFA (Afrika Fransız Sömürgeleri) frangı konusunda reform kararı aldığını, 1945'ten bu yana kullandıkları CFA frangını gelecek yıldan itibaren kullanmayacaklarını duyurdu.

"UEMOA ülkeleri, CFA frangını bırakarak Eko para birimine geçecek" diyen Ouattara, 8 ülkenin ayrıca **Fransa Merkez Bankası** ve hazinesi ile teknik bağlarını keserek, yeni para birimini kendilerinin yöneteceğini vurguladı. Ouattara, 'eko'nun değerinin de CFA frangı gibi avroyla sabitleneceğini kaydetti.

CFA frangının bugüne kadar önemli bir araç olduğunu ifade eden Fildişi Sahili Cumhurbaşkanı, "Ancak, büyük dinamizminizi sağlamlaştırmak için daha hızlı reformlar yapmalı, halklarımızın satın alma gücünü korumalıyız" diye konuştu.

UEMOA ile Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu (CEMAC) üyesi 14 Afrika ülkesi, sömürge döneminden bu yana CFA frangını, "Batı Afrika CFA frangı (XOF)" ve "Orta Afrika CFA frangı (XAF)" olarak iki ayrı şekilde kullanırken, Benin, Burkina Faso, Gine Bissau, Fildi-

CFA Banknotunu yaktilar

Afrikalı ekonomistler arasında ki CFA tartışması, 2015'te Fransa Merkez Bankası'na 19 milyar avro rezerv aktarıldığının ortaya çıkmasıyla alevlenmişti. Afrika'nın tam bağımsızlığını savunan ünlü aktivist Kemi Seba'nın, Eylül 2017'de bir CFA frangı banknotunu yakmasının ardından da iyice kızışmıştı.

şi Sahili, Mali, Nijer, Senegal ve Togo, 2020'den itibaren "Eko" para birimine geçecek.

EKO SİSTEMİ

Eko sisteminde **Fransa, Batı Afrika Merkez Bankası (BCEAO)**, bankacılık komisyonu ve para politikası konseyinde bulunan temsilcilerini de çekecek. **Afrika** ülkelerinin döviz rezervlerinin yüzde 50'sinin **Fransa Merkez Bankası**'nda tutulması uygulaması da kalkacak.

Diğer yandan, **Fransa**, kriz durumunda garantör ülke olmayı sürdürecektir. Eko-yu kullanan ülkeler, ithalatlarını ödeyemeyecek bir duruma düşerse, **Fransa** bu ödemeleri yapacak ama para politikası konseyine dönmeye de hak kazanacak.

Sabit parite koşulunun zaman içinde değiştirilebileceği belirtiliyor.

UEMOA ile Orta Afrika Ekonomik ve Parasal Topluluğu (CEMAC) üyesi **14 Afrika ülkesi**, sömürge döneminden bu yana CFA frangının iki farklı çeşidini kullanıyor.

Eko sadece, UEMOA üyesi Benin, Burkina Faso, Gine Bissau, Fildişi Sahili, Mali, Nijer, Senegal ve Togo'da kullanıma sokulacak.

ADINI SÖMÜRGEDEAN ALAN CFA

"**Afrika Fransız Sömürgeleri (CFA)** frangının" serüveni, **26 Aralık 1945'te** Fransa'nın Afrika'daki iki sömürge bölgesinde bu para birimini tedavüle sok-

masyyla başladı.

Batı Afrika ve Orta Afrika'da "frank bölgesi" alanında kullanımda olan para birimi, 1958'de "**Afrika Fransız Topluluğu**" adını aldı. Ülkelerin bağımsızlığını kazandığı **1961-1962'de** ise sömürge para biriminin adı "**Afrika Finansal Topluluğu frangı**" olarak değişti.

Afrika ülkelerinin bağımsızlığını kazanmasıyla o dönem **Fransız** frangı ile sabit paritede tutulan CFA frangı da eleştirilmeye başlandı.

Sabit paritenin CFA'nın değerini artırması kalkınmaya en büyük engeli oluşturdu.

KÂR FRANSA'YA KALİYOR

Fransa, avroya sabit CFA frangını (1 avro = 655,97 CFA frangı) korumak için bu ülkelere ekonomik istikrar, yıllık en fazla yüzde 3 enflasyon, GSYH'nin yüzde 70'ini geçmeyen kamu borcu ve GSYH'nin yüzde 3'ünün altında bir bütçe açığı garantisi veriyor.

Bu garanti karşısında **CFA** frangını kullanan ülkeler, tüm döviz rezervlerinin yüzde 50'sini **Fransa'nın** hazinesinde tutuyor. 2012'ye kadar yüzde 65 civarında olan bu oran, şu anda yüzde 50-65 arasında değişiyor.

Fransa, her yıl milyarlarca dolar tutan bu rezervleri **Paris** borsasında yüzde 0,72 sabit kar oranıyla günlük işletiyor ve elde ettiği kar kendi bütçesinde kullanıyor.

Britanya basını seçmeni böyle yönlendirdi

Britanya'nın son iki genel seçimlerine yönelik yapılan araştırmaya göre, 2019 seçimlerinde **İşçi Partisi'**ni hedef alan düşmanca haberler **2017'deki** yoğunluğundan iki kat daha fazlaydı.

Independent Avrupa Muhabiri Jon Stone'un haberine göre, siyasi haberlerin sunulma biçimini takip eden **Loughborough Üniversitesi'ndeki** araştırmacılar, **Britanya** gazetelerinin **Muhafazakar Parti'**yi bu ay gerçekleştirilen seçimlerde iki yıl öncesinin yarısı kadar eleştirdiğini, **İşçi Partisi'**ni ise iki kat daha fazla eleştirdiğini tespit etti.

2019 seçimleriyle ilgili gazete haberlerinin sunulma biçimini 5 hafta boyunca takip

eden akademisyenler, muhalefet partilerini eleştiren haberlerin yoğunluğunun seçim kampanyasının son günlerinde zirveye çıktığını belirttiler.

Öte yandan, medyada daha fazla yer bulan **Muhafazakar Parti'**ye yönelik yayınların **Boris Johnson'**ın partisinin son haftalarını yükselttiği yönünde olumlu haberler olduğu belirtildi.

Çalışmalarının özet bölümünde araştırmacılar, "**İşçi Partisi'**ne karşı olumsuz yargı seviyesi 'her zamanakinin çok ötesindeydi. 2019'da İşçi Partisi'ne yönelik basındaki düşmanlık, 2017'de belirlenen seviyenin iki katından fazlaydı. Aynı ölçüde, **Muhafazakar**

Parti'ye ilişkin olumsuz haberlerse yanı yanıya azaldı" ifadesini kullandı.

Küba'da 43 yıl aradan sonra başbakan MARRERO CRUZ

Küba'da Halkın Gücü Ulusal Meclisi üyeleri, mevcut **Turizm Bakanı Manuel Marrero Cruz'u Küba** Başbakanlığına seçti.

Press Latina'da yer alan habere göre, nisan ayında onaylanan yeni anayasa değişikliği uyarınca, **Devlet Başkanı Miguel Diaz-Canel** tarafından aday gösterilen **Marrero**, 5 yıl süreyle başbakanlık yapacak.

Diaz-Canel, 56 yaşındaki **Marrero'yu**, turizm bakanı olarak çok önemli işlere imza atması, çalışkanlığı ve dürüstlüğü nedeniyle aday gösterdiğini açıklamıştı.

Yeni anayasa değişikliğinin ardından ekim ayında **Miguel Diaz-Canel** devlet başkanı seçilmişti.

Küba'da 1976 yılında Fidel Castro liderliğinde anayasa değişikliği yapılmış ve devlet başkanlığı görevi, **Küba Devlet Konseyi** ve **Bakanlar Kurulu Başkanı** olarak değiştirilmişti. Nisan ayının başlarında onaylanan yeni anayasa değişikliği ise ülkede 43 yıl sonra devlet başkanı seçilmesinin önünü açmıştı.

Gani yeniden cumhurbaşkanı

Afganistan Bağımsız Seçim Komisyonu, kesin olmayan sonuçlara göre, **Eşref Gani'**nin yeniden cumhurbaşkanlığına seçildiğini duyurdu.

Afganistan Bağımsız Seçim Komisyonu, **Başkanı Hava Alem Nuristani**, düzenlediği basın toplantısında, cumhurbaşkanı seçiminin ilk turunun kesin olmayan sonuçlarını açıkladı.

Nuristani, Eşref Gani'nin yüzde **50,64** oy aldığını belirtti. Afganistan İcra Kurulu Başkanı, **Cumhurbaşkanı Adayı Abdullah Abdullah'**in ikinci sırada olduğunu söyleyen Nurista-

ni, üçüncü sırada ise **Gulbeddin Hikmetyar'**ın bulunduğunu ifade etti.

KATILIM İKİ MİLYONUN ALTINDA

Katılımın 2 milyonun altında olduğunu belirten **Nuristani**, hileli oylar çıkarıldığını, geçerli oyların 1 milyon 843 bin olduğunu vurguladı.

Adayların itiraz ve şikayetlerini sunabileceğini ifade eden **Nuristani**, seçime ilişkin kesin sonuçların ise itiraz ve şikayet başvuruları değerlendirildikten sonra açıklanacağını söyledi.

Morales'ten miting çağrısı

Eski Bolivya Devlet Başkanı Evo Morales, cumartesi günü yaptığı açıklamada **29 Aralık'ta Arjantin-Bolivya** sınırında miting düzenleyeceğini söyleyerek, destekçilerinden katılmalarını istedi.

Arjantin'de siyasi sığınmacı olarak bulunan **Morales**, yerel radyoya verdiği röportajda partisi **Sosyalizm Hareketi (MAS)** için miting düzenleyeceğini açıkladı.

Radio La Network'e konuşan **Morales**, "**Bolivya'da** bir sonraki seçimlerde yarışacak adayımızı belirleyeceğiz" dedi.

Morales buna ek olarak, **Arjantin** hükümetinin etkinlik için güvenlik önlemlerini sağlamayı kabul ettiğini belirtti.

Amerikancı darbe sonucunda görevinden istifa etmek zorunda kalan **Morales** hakkında çıkan yakalama kararı sonrası ülkesini terk ederek ilk önce **Meksika'ya** geçmişti. 12 Aralık'tan bu yana siyasi sığınmacı olarak **Arjantin'de** bulunuyor.

Morales gelecek seçimlerde aday olmayacağını söyleyerek, yerine eski **Ekonomi Bakanı Luis Arce Catacora'nın** ve Koka Üreticileri Birliği Başkanı **Andronico Rodriguez'nin MAS'ın** muhtemel başkanlık adayları olarak isimlerini vermişti.

Reuters in aktardığına göre **Bolivya'da** parlamenterlerin görevlendirildiği 6 kişiden oluşan seçim kurulunun **2 Ocak'ta** yeni seçimleri düzenlemesi bekleniyor.

GALATASARAY'A KIŞ GELDİ

Ligin 16'ncı haftasında Göztepe'ye mağlup olan Galatasaray, zirve yarışında bir yara daha aldı. Sarı-kırmızılılar haftayı puansız kapatınca, lider Sivasspor'un 10 puan gerisine düştü

BU sezon sahaya çıktığı üç kuldarda da taraftarını sıkça hayal kırıklığına uğratan Galatasaray, kötü gidişini sürdürüyor. Önceki gün Bornova Aziz Kocaoğlu Stadi'nda İzmir ekibi Göztepe'ye 2-1 yenilen sarı-kırmızılı takım, ligin üst sıralarından kopma tehlikesiyle karşı karşıya kaldı. Süper Lig'in 16 haftalık kısmında sadece 24 puan toplayabilen Galatasaray, haftayı ezeli rakiplerinin de gerisinde kapadı.

GOL YOLLARINDAKİ SIKINTI SÜRÜYOR

Teknik direktör Fatih Terim yönetiminde hem lig hem de Avrupa'da vasatın bir hayli altında kalan sarı-kırmızılı takım, ligde çıktığı 16 maçta 18 gol atabildi. Göztepe karşısında da hücumdaki problemlerine çözüm bulamayan Galatasaray, tek golünü Göztepe forması giyen Lamine Gassama'nın

topu kendi ağırlarına yollaması sonucu kaydedebildi. 2019-2020 sezonunda UEFA Şampiyonlar Ligi'nde en az gol atan takım olan sarı-kırmızılı ekip, ligde de rakip fileleri en az havalandırabilen 7 takımdan biri durumunda.

DEPLASMANLARDAY KAYIP

2019-2020 sezonunun ilk yarısının bitimine tek maç kala, sarı-kırmızılı takımın deplasman karnesi de iç açıcı değil. Ligin ilk devresinde dış sahada 8 maçta çıkan Galatasaray, sadece 2 kez kazanabildi. Çıktığı 3 deplasman müsabakasından eli boş dönen Fatih Terim'in öğrencileri, 3 maçta da beraberlikle yetindi. Dış saha karşılaşmalarında ortaya etkisiz ve temposuz bir futbol koyan Galatasaray, benzer görüntüyü Göztepe karşısında da devam ettirince sahadan 2-1'lik skorla mağlup ayrıldı.

Galatasaray'ın tartışılan isimlerinden Younes Belhanda, Ryan Babel ve Selçuk İnan, Göztepe karşısında da hücumda etkisiz kaldı.

Terim faturayı hakeme kesti

GALATASARAY Teknik Direktörü **Fatih Terim**, **Göztepe** karşılaşması sonrasında ilginç açıklamalarda bulundu. Maçın teknik ve taktik kısmı hakkında konuşmak istemediğini söyleyen Terim, hakem **Serkan Tokat**'in yönetiminden yakındı. Yedikleri ikinci gol öncesi bir pozisyonda Göztepe'nin 10 kişi kalması gerektiğini savunan Terim, "İşin teknik kısmını başka bir tarafa bırakıyorum ama bir-iki şey söyleyeceğim. Göztepe'yi tebrik ediyorum. 59 ya da 60'ıncı dakikalardı galiba, **Ömer Bayram**'ın düşürülmesi sırasında, ikinci sarı karttan atılması lazım **Gassama**'nın. Zaman geçirmek isteyenler, yerde yatanlar ve buna müsaade eden, bu işin altından kalkamayan, o kalitede olmayan hakemlerimiz var maa-

lesef. Oynamak istiyoruz yoksa. Mağlup olunca kazanani tebrik ediyoruz. Hep aynı şeyi söyleyip farklı sonuç bekliyoruz, onu da ancak deliller bekler" ifadelerini kullandı.

Sonuçtan ötürü hayal kırıklığı yaşadığını söyleyen deneyimli teknik direktör, "Girilecek her türlü pozisyona girmişiz. En fazla pozisyon bu maçta var. Her türlüşüne girdik. Hepimiz bu bedeli ödeyeceğiz. Sinanıyoruz bu kesin. Yapacağımız tek şey sabretmek. Başarmak için, buradan döndürmek için birlikteliğimizi sürdürmek lazım ve çok çalışmak lazım" dedi.

Göztepe'nin galibiyet golünü atan Halil Akbunar, maç boyunca hızlı futboluyla dikkat çekti.

Göztepe'de büyük sevinç

GÜÇLÜ rakibi Galatasaray karşısında hızlı hücumlarla etkili olan ve önemli bir 3 puan elde eden **Göztepe**'de galibiyet sevinci yaşanıyor. **Teknik Direktör İlhan Palut**'un göreve gelmesinin ardından çıkış geçen İzmir ekibi, renktaşı karşısında aldığı galibiyetle puanını 23'e yükseltti ve 9'uncu sıraya çıktı. Galatasaray'a karşı aldıkları 3 puanın ardından konuşan İlhan Palut, takımının oyunundan

duyduğu memnuniyeti dile getirerek, "Takımımız gerçekten çok iyi mücadele etti, oldukça fazla pozisyona girdi. Buradaki sıkıntımız, özellikle ilk yarıda Galatasaray'a geçiş hücumlarında yakalanmamız oldu. Skoru daha da arttırabileceğimiz, heyecanlı, seyir zevki yüksek bir maçtı. Pazartesi günü itibarıyla **Galatasaray** maçını unutup, zorlu **Sivasspor** deplasmanının hazırlıklarına başlayacağız. Bunları gidermek adına çalışmalarımızı yapacağız ve inşallah bu kışımızı sürdüreceğiz. Oyuncularımıza mücadelelerinden ötürü, taraftarlarımıza ise yaratılan harika ambiyanstan ötürü teşekkür ediyorum" dedi.

Ufuk Sarıca gidişattan memnun

BASKETBOL Süper Ligi'nin (BSL) güçlü ekiplerinden **Pınar Karşıyaka**'da başantrenör **Ufuk Sarıca**, takımının ligde oynadığı basketboldan oldukça mutlu olduğunu dile getirdi. BSL'de son olarak **Beşiktaş Sompogort**'a'yı sahasında **82-68** mağlup eden öğrencilerinin mücadelesini öven Ufuk Sarıca, dirençlerinin ve oyun anlayışlarının arka arkaya galibiyet almalarını sağladığını ifade etti. Sarıca, basketbol şubesinin internet sitesinde yer alan açıklamasında, **Dariusşafaka Tekfen**'in ardından **Beşiktaş Sompogort**'a'yı, **FIBA Erkekler Avrupa Kupası**'nda da **Enisey**'i mağlup ettiklerini hatırlattı.

Bir hafta içinde oynadıkları bu karşılaşmaların sert geçtiğini belirten Sarıca, şunları kaydetti:

"Mutluyum. Direncimiz ve oyun anlayışımız arka arkaya maçlar kazanmamızı sağlıyor. Aslında baktığınızda **Beşiktaş Sompogort**'nın sıralamadaki yeri bizi aldatmasın. Ligin iyi kadrolardan birine ve iyi bir koça sahipler. Özellikle ribauntlarda büyük fark yarattık ve savunma kısmında da çok iyidik. 11'inci galibiyetimizi alarak zirvedeki yerimizi koruyoruz. Camiamız, takımımız, sponsorumuz ve taraftarımız ile beraber bu sezonki yükselişimizi sürdürüyoruz. Salona gelip bizi destekleyen tüm taraftarlarımıza teşekkür ediyorum."

Ligin 13'üncü haftasında 11'inci kez kazanan Pınar Karşıyaka, **29 Aralık Pazar** günü deplasmanda **OGM Ormanspor**'la karşılaşacak.

HARDEN'DAN 47 SAYI

NBA'de Houston Rockets forması giyen yıldız oyun kurucu James Harden, takımına bir galibiyet daha getirdi. Organizasyona dün gece 9 maçla devam edilirken, Phoenix Suns deplasmanından 139-125 galip ayrılan Houston Rockets, art arda 3'üncü karşılaşmasını kazandı. Rockets'ı galibiyete, 47 sayı, 7 asist, 6 ribauntla oynayan James

Harden ve 30 sayı, 10 asistle "double double" yapan Russell Westbrook taşıdı. Kariyerinde 89'uncu kez 40 sayı barajını geçen Harden, Elgin Baylor'ı geride bırakarak NBA tarihinde en fazla 40 sayılık performans sergileyen 4'üncü isim oldu. Listenin ilk 3 sırasında Wilt Chamberlain (271), Michael Jordan (173) ve Kobe Bryant (122) yer alıyor.

Gaziantep'te anlamlı halk koşusu

GAZİANTEP'in düşman işgalinden kurtuluşunun 98'inci yıl dönümü dolayısıyla gerçekleştirilen **Gazi Yarı Maratonu** ve **Halk Koşusuna** yoğun ilgi gösterildi. **Gaziantep Valiliği** koordinasyonunda, **Gaziantep Büyükşehir Belediyesi** ve **Türkiye Atletizm Federasyonu**nun iş birliğinde düzenlenen organizasyon, belediye binası önünden başladı. Yarı maratonu atletler 21.1 kilometrelik

parkurda yarışırken, 5 kilometrelik halk koşusuna her yaştan vatandaşlar katıldı, kent protokolü de organizasyonda yer aldı.

Vali Davut Gül, organizasyon öncesindeki konuşmasında, Gaziantep için çok önemli bir günü yaşadıklarını belirtti. Katılımcılara teşekkür eden Gül, kentin düşman işgalinden kurtuluşunun 98'inci yıl dönümü dolayısıyla gerçekleştirilen

etkinliğe binlerce kişinin katıldığını vurguladı. **Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin** ise çok büyük bir medeniyete sahip olduklarını ve bugünlere ulaşabilmek için **atalarımızın Gaziantep'te 6 bin 317 şehit verdiğini** anımsattı. Şahin, "Bugün gururluyuz, mutluyuz. Bugün hep birlikte yükselen Gaziantep ve şehitlerimiz, gazilerimiz için koşacağız" diye konuştu.

SON SANİYEDE 'AMORTİ'

2-2

Rıza Çalimbay'dan uyarı ve övgü

Zorlu Gençlerbirliği deplasmanında

ölüp ölüp dirilen lider

Sivasspor, 90+6'ncı dakikada

Mustapha Yatabare'nin

röveşata golüyle bir

puanı cebe koydu

Sivasspor'un golcüsü Yatabare son andaki röveşatasıyla bu sezonki 5'inci golünü attı ve takımına bir puanı getirdi.

SÜPER Lig'in bu sezonki sürpriz takımı **Sivasspor**, ligin 16'ncı haftasında deplasmanda son dakikada bulduğu golle **Gençlerbirliği** ile 2-2 berabere kaldı. Her iki takımın da müthiş bir mücadele ortaya koyduğu maçta önce Sivasspor öne geçti, ardından Gençlerbirliği üstünlüğü yakaladı, son saniyede ise puanlar paylaşıldı. Beraberlik sonrası **Rıza Çalimbay** idaresindeki lider Sivasspor puanını 34'e yükseltirken, teknik direktör **Hamza Hamzaoglu** yönetimindeki Gençlerbirliği ise son dönemdeki çıkışını devam ettirerek 18 puana ulaştı.

KARŞILIKLI GOLLERLE HEYECAN FIRTINASI

Zorlu müsabakanın ilk bölümünde iki ta-

kım da oyunu kendi yarı sahasında kabullenirken, ilk 15 dakikanın ardından Sivasspor atakları sıklaştı. Baskısını artıran Sivas ekibi, 24'üncü dakikada golü buldu. **Mert Hakan Yandaş**'ın ara pasıyla ceza sahasının sağında topla buluşan **Mustapha Yatabare**, yerden ortasını yaptı, arka direkte topa ayak ko-yan **Arouna Kone**, takımını 1-0 öne geçiren golü attı. 33'üncü dakikada **Hakan Arslan**'ın ceza yayının sağından yaptığı etkili vuruşta kaleci **Ertuç Özbir**, köşeye giden topu uzanarak kornere çeldi. 43'üncü dakikada **Sessegnon**'un kullandığı serbest vuruşta savunmanın karşıladığı topu **Yasin Pehlivan**, **Sefa Yılmaz**'a indirdi. Sefa'nın ceza sahasında yaptığı sert vuruşta kaleci **Samassa** gole izin vermedi. Karşılaşmanın ilk yarısı, Sivass-

por'un 1-0 üstünlüğüyle sona erdi.

İkinci yarıya çok daha iyi başlayan taraf olan Gençlerbirliği, 56'ncı dakikada **Bogdan Stancu** ile beraberlik golünü buldu. **Toure**'nin uzun pasında ceza sahasının sağında topla buluşan **Sefa Yılmaz**'ın pasında Stancu, arka direkte meşin yuvarlağı filelerle buluşturdu: 1-1. Golün hemen ardından bir pozisyona daha giren baskent ekibi, 58'inci dakikada 2-1 öne geçti. Sol kanattan ceza sahasına giren **Ayite**, topu altıpası doğru gönderdi. Ceza sahasında oluşan karambolde topu penaltı noktası civarında önünde bulan **Ayite**'nin şutunda meşin yuvarlak ağırla gitti. Yardımcı hakemin ofsayt gerekçesiyle bayrağını kaldırdığı pozisyonda, filelere giden top VAR incelemesinin ardından gol değeri kazandı.

63'üncü dakikada **Ayite**'nin sağdan ortasında ceza sahası sol çaprazında topla buluşan Stancu'nun vuruşunda kaleci Samassa gole izin vermedi. Bu bölümde etkili bir futbol oynayan kırmızı-siyahlılar, 74'te bir kez daha gole yaklaştı. Ceza sahasında sağ çaprazda kaleciyle karşı karşıya kalan Stancu'nun yerden şutunda Samassa kalesinde devleşti ve golü önlledi.

Maçın son bölümlerinde konuk ekibin baskısı artarken, 89'uncu dakikada Yatabare'nin kafa vuruşu etkili olmadı. Son anlarda kullanılan Sivasspor kornerinde, kırmızı-beyazlı takımın kalecisi Samassa da rakip ceza sahasına girerken, Mert Hakan Yandaş'ın kullandığı köşe vuruşunda Yatabare, ceza sahasında röveşatayla topu ağırla gönderdi ve maçın skorunu tayin etti: 2-2.

SIVASSPOR Teknik Direktörü Rıza Çalimbay, Gençlerbirliği karşısında son saniyelerde atılan gol sayesinde alınan bir puanın galibiyet kadar değerli olduğunu belirtti. Yenmemesi gereken gollerini yediklerini dile getiren Çalimbay, "Geri düştükten sonra her türlü riske girdik. Oyun içinde değişiklikler yaptık, güzel bir baskı kurduk. Son anda beraberliği elde etmemiz, galibiyet kadar değerli oldu bizim için" ifadelerini kullandı.

Mağlup duruma düştükten sonra oyuncularının ortaya koyduğu mücadeleyi öven Çalimbay, ligin ikinci devresinde de yarışın içinde kalabilmeleri için mutlaka transfer gerektiğini dile getirdi. İkinci yarı maçlarının telafisinin olmayacağını anımsatan Çalimbay, "Kesinlikle 3-4 oyuncu transfer etmemiz gerekiyor. Bazı şeyleri kaldıramayız, telafisi olmayan maçlar olacak. Üst düzey transfer yapma şansımız yok, dengeyi bozmadan takımımıza yararlı arkadaşları almak istiyoruz" dedi.

HAMZA HAMZAOĞLU İKİ TAKIMI DA TEBRİK ETTİ

Son dakikada yedikleri golün ardından bir puana razı olan Gençlerbirliği'nde teknik direktör Hamza Hamzaoglu, oyuncularının iyi bir oyun çıkardıklarını belirtti. Karşılaşma sonrası açıklamalarda bulunan Hamzaoglu, "İyi bir maç oldu, kazanabiliriz. Üzümte dakikalarında yediğimiz golle beraberlik geldi. Oyuncularımı ve Sivasspor'u tebrik ediyorum. Maçı son ana kadar bırakmadılar. Sonuçtan ziyade maçın güzelliği akıllarda kalacaktır. Şimdi Beşiktaş maçı var. İlk yarıyı en iyi yerde bitirmek istiyoruz. Sahada emek veriyorsunuz. Bunun karşılığını görmek istiyorsunuz. Geriden gelip öne geçiyoruz. Ayite'nin golü bu sebeple önemlidir. Ona ulaşmak her zaman keyif verir" ifadelerini kullandı.

Birsel Vardarlı Demirmen, 13 yıl for- masını terlettiği Fenerbahçe'de 10 lig, 6 Türkiye Kupası ve 6 Cumhurbaşkanlığı Kupası sevinci yaşamıştı.

BİRSEL ALKIŞLARLA VEDA ETTİ

FENERBAHÇE Kulübü, geçtiğimiz sezon sonunda basketbola veda eden **Birsel Vardarlı Demirmen** için bir jübile töreni düzenledi. Kadınlar Basketbol Süper Ligi'nin 10'uncu haftasında Fenerbahçe Öz-nur Kablo'nun Bellona Kayseri Basketbol'u konuk ettiği müsabaka öncesinde, Fenerbahçe ve A Milli Kadın Basketbol Takımı'nda kapitanlık görevini başarıyla üstlenen ve geçtiğimiz sezon basketbola veda eden Birsel Vardarlı Demirmen için jübile yapıldı. **Fenerbahçe Beko Erkek Basketbol Takımı** ile **Fenerbahçe Öz-nur Kablo**'nun yaptığı jübile maçı oldukça keyifli geçerken, sarı lacivertli taraftarlar maça ve

Birsel Vardarlı Demirmen'e yoğun ilgi gösterdi.

BİRSEL ONORE EDİLDİ

Jübile maçının ardından başkan **Ali Koç** ve **Birsel Vardarlı Demirmen** bir konuşma gerçekleştirdi. Ali Koç, Birsel Vardarlı Demirmen'e emekleri için teşekkür ederek bundan sonraki kariyerinde başarılar dilerken, Birsel Vardarlı Demirmen de kendisi üzerinde emeği geçen önceki başkan **Aziz Yıldırım**, mevcut başkan **Ali Koç**, yönetim kurulu üyeleri ve taraftarlara teşekkürlerini iletti. Öte yandan, Fenerbahçe Öz-nur Kablo'nun kaptanı **Tuğ-**

çe Cantez, Birsel Vardarlı Demirmen'e imzalı forma ve çiçek takdim etti. Jübile törenine Fenerbahçe Yüksek Divan Kurulu Başkanı **Vefa Küçük**, Fenerbahçe Beko Erkek Basketbol Takımı Başantrenörü **Zeljko Obradovic** ile oyuncular ve yönetim kurulu üyeleri de katıldı.

Fenerbahçe, Birsel Vardarlı Demirmen'in jübilesi için satılan biletlerin gelirlerinin tamamının Anadolu'daki kız çocuklarının eğitimi için kullanılacağı açık-ladı. Birsel Vardarlı Demirmen, 13 yıl formasını terlettiği Fenerbahçe'de 10 lig, 6 Türkiye Kupası ve 6 Cumhurbaşkanlığı Kupası sevinci yaşamıştı.

FENERBAHÇE taraftarından Obradovic'e destek

2019-2020 sezonunun

geride kalan bölümünde beklentilerin uzağında kalan **Fenerbahçe**

Beko'da, sarı-lacivertli taraftarlar deneyimli başantrenör **Zeljko Obradovic**'e destek verdi. **Basketbol Süper Ligi**'nin 13'üncü haftasında Fenerbahçe Beko'nun sahasında **Tek-süt Bandırma** ile oynadığı maçta, sarı-lacivertli taraftarlar başantrenör **Zeljko Obradovic**'e maç öncesinde alkış ve tezahüratlarla destek oldu. Fenerbahçeli taraftarlar, sıkıntılı bir sezon geçiren sarı-lacivertli erkek basketbol takımının Sırp başantrenörüne karşılaşma öncesi arka çıkarak, Obradovic için İngilizce pankart açtı. Pankartta "Stay with us forever. More trophies to win" (Daha fazla kupa kazanmak için sonsuza kadar bizimle kal) ifadelerine yer verildi. Taraftarlar, takım kaptanı **Melih Mahmutoğlu**'nun Obradovic'i tribünlere getirmesini istedi. Obradovic de ardından tribünleri selamladı.

OBRADOVIC'TEN TEŞEKKÜR

Fenerbahçe Beko'nun Tek-süt Bandırma'yı 89-79 mağlup ederek ligdeki 14'üncü maçında 11'inci galibiyetini aldığı maçtan sonra konuşan Obradovic, "Savunma aç-

sından problemleri anlarımız olduğu doğru ama bugün daha çok takım gibi oynadık. Bu şekilde devam etmemiz gerekiyor. Her top için savaşmalı ve sonuna kadar mücadele etmeliyiz. Hem Türkiye liginde hem de de Avrupa Ligi'nde kesinlikle kolay maç yok" ifadelerini kullandı.

Karşılaşma öncesinde sarı-lacivertli taraftarların kendisine verdiği desteğe değinen Obradovic, "Altı yıldan buradayım. İnanılmaz bir destek var. Kalpten söylüyorum, desteklerini hissediyorum. Çok teşekkür ediyorum. Hem bana hem de takımımıza karşı inanılmaz bir destekleri var. Onlar hepimizden daha önemli. Senelerdir bize destek veriyorlar. Onlar olmazsa bizim işimizin hiçbir anlamı yok. Bizimle devam etmelerini diliyorum. Onlara en iyimizi yapacağımıza dair söz veriyorum" değerlendirmesinde bulundu. Obradovic hakkında konuşan **Fenerbahçe Kulübü Asbaşkanı Semih Özsoy** da, "Hoca istediği sürece devam eder. İmzaların pek değeri yoktur, gönüldür. Zeljko bizim için hakikaten farklı. Erkek basketbolda Zeljko'dan önce- si ve sonrası vardır. EuroLeague'de 19 maçımız var, kaybetmeden devam etmek istiyoruz" dedi.